

ธรรมย่อเมธิกาผู้ประพจน์ธรรม
ธรรมที่บุคคลประพจน์ดีแล้ว ย่อมนำสุขมาให้
ผู้ประพจน์ธรรม ย่อมไม่ไปสู่อุคติ

(พระพุทธองค์ ทรงแสดง มหาธรรมปาลชาดก ว่าด้วย
กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ และทรงตรัสพระคาถา ซึ่งผลให้
พระพุทธบิดา บรรลุ อนาคามีผล ในกาลต่อมา เมื่อพระพุทธ
บิดาประจวบหนัก ทรงแสดง อนิจจตาภิธรรมสูตร ว่าด้วย
สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา
โปรดพระพุทธบิดา ได้บรรลุ อรหัตผล)

กระโถนข้าวธรรมมาสน์

ฉบับที่ ๕ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๗

บุคคลไม่ควรถรมหา ในนิมิตบาทที่ตนได้รับ
ควรถรมประพฤติกกรรมให้ลุล่วง บุคคลที่ประพฤติกกรรม
ย่อมอยู่เป็นสุขทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า

(พระพุทธองค์ทรงเสด็จเข้าไปนิมิตบาทในกรุงกบิลพัสดุ์ และ
ทรงตรัสพระคาถาแก่ พระพุทธบิดา โคบุตรรุ โสดาบตีผล)

สนทนากับพระเล็ก สุทธิมปญโญ

เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ (ต่อ)

ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

ถาม : เป็นพระด้วยนะคะ ?

ตอบ : จะพระจะอะไรก็เถอะ คำว่าหยาบมากนี่คือว่าของเขาเอง
เขายังไม่เคยชินกับสภาพนั้น การภาวนาของเขาอาจไม่ได้ระยะนาน
อย่างของเรา ค่อยๆ สะสมตัวมาคนที่สะสมตัวมาลักษณะของมโน
มยิทธิครึ่งกำลัง ถ้าหากว่ามันอยู่ตัวแล้วมันจะไปเรียบ แต่เราสังเกต
อย่างหนึ่งนะ มันจะคล่องกว่าเดิมแค่นั้นเองจะมีความคล่องกว่า
เดิม จะมีความชัดเจนแจ่มใสกว่าเดิม

ถาม : ทุกครั้งสิ่งที่ทราบเวลาไปฝึกเต็มกำลัง สิ่งที่ได้รับจาก
สมเด็จพ่อ ท่านก็บอกว่าให้หนูทำงานเป็นสาธารณะกุศลทุกครั้งเลยคะ

ตอบ : ก็ทำไปซิ ทุกอย่างที่เราจะทำได้หลวงพ่อบอกไว้แล้ว
ถ้าเรายังรักษาอภิญญาสมาบัติสาธารณะปฏิบัติได้จะตามสงเคราะห์
เราไปตลอด เรื่องทางด้านนั้นก็ทำดู อะไรที่ท่าเกื้อพระศาสนา
เพื่อแบ่งเบาภาระของหลวงพ่อก็ถือเป็นงานส่วนรวมทั้งนั้นละ

ถาม : อย่างนี้แสดงว่าท่านกำหนดตัวเลยใช้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ถ้าท่านบอกมาเหมือนเดิมทุกครั้ง ก็เป็นอันว่าโอเคแล้ว

ถาม : แต่เพื่อนข้างๆ เขาจะ ได้ลาก หมอเตือนใจเข้าไปสอนเขา
ว่า ลูกต้องทำให้ดีนะ ลูกต้องไปเป็นครูสอนเขาต่อไป

ตอบ : ถ้าหากว่าเขาจะบุมาอย่างนั้นก็ดูด้วยบางที มันเป็นช่วง

ระยะเวลาเดียว พอทานไปมีการเปลี่ยนงานเหมือนกัน อย่างหลวงพ่อ
ระยะแรก ๆ ท่านรักษาโรคให้ด้วย พอรักษาไปๆ พอถึงเวลาหลวงปู่
ธรรมชัยมาปุ๊บ ท่านบอกเจ้าของงานมาแล้ว ท่านหยุดเลย ต่อไปใครป่วย
ท่านไล่ไปหาหลวงปู่ธรรมชัย มันก็ดูด้วย บางอย่างมีการเปลี่ยน
แปลงเหมือนกัน แต่ว่ากว่าจะเปลี่ยนก็ต้องรับหน้าที่นั้นไประยะหนึ่ง
ซึ่งบางทีก็ยาว บางทีก็ไม่ยาวเท่าไร

ถาม : อย่างนี้แต่ละคนนี่ ถูกกำหนดหน้าที่ไข่ม้อยคะ ว่าช่วงนี้
ต้องทำอย่างนี้ ?

ตอบ : บางทีบุคคลที่โดนกำหนดมาไม่สามารถทำคุณสมบัติตัว
เองให้เหมาะสมกับหน้าที่นั้นได้ ก็มีการเปลี่ยนตัวแทนไป ตัวแทนนะแยชี่
มันไม่ใช่ความถนัดของตัว มันจะ

ถาม : สรุปแล้วท่านจัดสรรให้เอง ?

ตอบ : มันจะมีการจัดสรรกันอยู่ ลักษณะแบบเดียวกับที่ว่ามีคำ
ทำนายจากสมัย ผิงลูกนิมิตที่โบสถ์วัดท่าซุงไง ว่าระยะนั้นเวลานั้นจะ
มีพระเป็นยอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ ช่วยงานหลวงพ่อดี อะไรได้ ถ้าเราไม่เร่ง
ทำนะ มันจะไม่ได้ตามระยะที่ท่านบอก แต่ถ้าเราเร่งทำจริง ๆ ตั้งใจทำ
จริง ๆ ไม่ทอดทิ้ง บางทีมันจะเร็วกว่าที่ท่านบอก ยกเว้นว่าของเราเองไป
ตามเวลาตามระยะที่ท่านบอกพอดีเป๊ะก็ได้ตามจังหวะที่ท่านว่ามา

ถาม : อย่างปกติหนูก็รับใช้ศาสนาเสาร์อาทิตย์จันทร์อย่างนี้
ตลอดไม่เคยขาด แต่อยู่ ๆ ต้องไปเรียนมันเหมือนเราขาดช่วงไปคะ ?

ตอบ : มันไม่ขาดหรอก เพราะว่าตัวอาตมาเองตอนไปเป็นทหาร
มันก็เหมือนกับห่างหลวงพ่อดี แต่มันทำให้ใจเรายืดเกาะได้ดีกว่า

มันเป็นการฝึกเราให้รู้จักปล่อยวาง ให้รู้จักความพอดีอะไรบางอย่าง
ชะด้วยซ้ำไป เพราะว่าถึงเวลาแล้ว สมมติผ่านเวลาไปหนึ่งปีหรือสองปี
เราก็จะรู้สึกว้า เออ.. จริง ๆ แล้วหน้าที่มันสำคัญทั้งทางโลกทาง
ธรรมนะ ถ้าหากว่าเราทุ่มเทแต่ว่าทางธรรมอย่างเดียว โลกมันก็ซ้ำ
ถ้าหากว่าเราทุ่มเทโลกอย่างเดียวธรรมมันก็เสียหายเราอาจจัดระเบียบ
ความพอดีตัวมันขึ้นมาปฏิบัติของเราขึ้นมาได้อีกชะด้วยซ้ำไป

ถาม : ถ้าอย่างนี้ เราวางกำลังใจของเรา แต่หนูก็ (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : ทำหน้าที่เฉพาะหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในนั้นแหละ ถ้าทำ
อย่างนั้นก็โอเค เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างของเราในปัจจุบันนี้เราต้องทำให้ดี
ที่สุด ถ้าเราทำปัจจุบันดีอนาคตมันดีแน่นอน ใครเขามีโอกาสได้ทำ
เราก็ไม่ทนากับเขาถึงเวลาเรามีโอกาสเราก็กลับไปทำหน้าที่เดิม

ถาม : บางครั้งก็น้อยใจว่าทำไมเราถึงทำบุญน้อยอย่างนี้ ?

ตอบ : (หัวเราะ) ไม่ต้องไปน้อยใจเลย สมัยที่เป็นทหารมันฝึก
กลางวันฝึกกลางคืน โอกาสจะไปหาหลวงพ่อดีแต่ละครั้งยากเย็นแสนเข็ญ
กว่าจะลาหยุดได้ ตอนนั้นรู้สึกว้าคิดถึงหลวงพ่อดีจะขาด ดีดีทำ กว่าจะ
ได้นอนนะสามทุ่ม แล้วสี่ทุ่มเขาเป่านกหวีดให้ไปฝึกกีฬารบกลางคืนอีก
กว่าจะนอนตีสอง เท่ากับว่ามีเวลานอนติดต่อกันจริงๆ คือช่วงตีสองถึง
ตีห้า เราเองก็ยังสละเวลา พอดีสามลูกขึ้นมาภาวนา เพราะว่าหลวงพ่อดี
สอนมานานแล้วให้ทำอย่างนี้ๆ ถึงเวลามันก็นึกขึ้นมาได้ว่าเราต้องทำ ก็ลุก
ขึ้นมาทำมันจะมีตัวฉันทะตัววิริยะมากกว่าปกติชะด้วย เพราะรู้ว่าตอน
นี้เราห่าง ยิ่งห่างถ้าเราไม่ยิ่งเร่งปฏิบัติของเรา ก็เหมือนกับว่าไกลครู
บาอาจารย์ไปเรื่อย คราวนี้ของเราช่วงนี้ก็เหมือนกับว่าเราห่างไข่ม้อย?

เราช่างก็จำเป็นที่ที่เราต้องเร่งทางใจของเราให้มากกว่า อันนั้นมันเป็นงานทางกาย แต่ขณะเดียวกันใจมันเป็นสุขด้วยใช่ไหม? คราวนี้มันก็เหลือแต่ที่เราต้องเร่งทางใจของเราในช่วงที่มันไม่ได้ไป

ถาม : แล้วอย่างนี้คนที่ไปอยู่เมืองนอก เขาไม่ยิ่งกว่าพวกเราหรือ ?

ตอบ : ก็นั่นแหละ ตัวนี้แหละที่ว่าต้องลงใต้ คนใต้ที่เขาหิวพระต้องใช้ค่านี้อยู่ คือเขาอยากจะทำให้ไปทุกเดือนเลย ประเภทว่าอยู่ประจำได้เลยยิ่งดี แต่ว่ามันไม่ไหวเพราะหน้าที่ของเรามันมีอยู่ในมือของเขาเองโอกาสเขาน้อย ถึงเวลาเขาขอบโกยเติมที่ สังเกตว่าเวลาหลวงพ่อกำลังไปต่างประเทศฝึกกรรมฐานให้ พวกนั้นจะได้ง่ายใช่ไหม? พวกทางใต้ก็เหมือนกัน มาแต่ละคนนี่เวลาถามปัญหาธรรมะนี่ โอ้เราตกใจ เขาทำไดขนาดนี้เขี้ยวหรือ คือของเขาเองเขาอยู่ลักษณะที่ว่าต้องเร่งชวนขายให้มาก เพราะว่าโอกาสใกล้ครูบาอาจารย์มันน้อย เมื่อวานนี่ก็มาที่นี้คณะหนึ่ง มาจากยะลาบอกว่าแะมาก่อน เดี่ยวจะไปวัดทำซุงไปร่วมงานสะเดาะเคราะห์ เป็นเรา เราจะมีอารมณ์นั่งรถเป็นพัน ๆ กิโลมาอย่างเขามากี่ ? แล้วแต่ละคนอายุไม่ใช่น้อยๆ อย่างลุงสุชาติ อย่างป้าบุญเรือนอย่างนี้แต่ละคนนี่อยู่ในระดับเลยเกษียณแล้ว ยังอุตสาหะชวนขายมาต้องชมกำลังใจของเขามันถึงจริง ๆ ขณะเดียวกันพวกเรามันอยู่ใกล้กลายเป็นหนูดกถึงข้าวสารกินเมื่อไรก็ได้ เลยไม่ได้กินซั๊กที่มันต้องเร่งแบบของเขาทำเหมือนกับว่าเรามีวันหนึ่งวันเดียวนะ ทำแบบวันนี้มีวันเดียวนี่ก็ออกมัยว่าทำอะไรบ้าง ฟรุ้งนี้มันไม่มี ถ้ามันตายวันนี้เราเกาะนิพพานไม่ได้มันขาดทุนนี่

ถาม : บอกให้ทรงกำลังใจนี้แสดงว่าช่วงนี้ก็ยังไม่ทำอยู่ใช่ไหมคะ ?

ตอบ : ตลอดเวลาทุกวัน ยิ่งห่างพระยิ่งต้องทำให้หนัก

ถาม : แล้วอย่างการพูดจានี้ เป็นของเก่าติดมาตั้งแต่อดีตชาติหรือเปล่าคะ ?

ตอบ : มันก็มีที่ติดมาด้วย ตัวอย่างชัดๆ ก็พระปิลินทวัจจะ พระปิลินทวัจจะท่านเกิดเป็นพราหมณ์ติดต่อกันมาตั้ง ๕๐๐ ชาติ พราหมณ์เขาถือว่าเป็นชาติตระกูลที่สูงมากใช่ไหม? ก็เห็นคนอื่นต่ำหมดเลยติดปากคำว่าไอ้ถ้อย ถึงเวลาถามมาก็ ไปไหนมาไอ้ถ้อย..อย่างนี้ ถ้าตัวเองเป็นพราหมณ์อยู่มันไม่เป็นไรคราวนี้มาบวชเป็นภิกษุในพระพุทธศาสนา คนโกนหัวนี่สมัยนั้นเขาถือว่าเป็นคนจััญไร แล้วไปพูดลักษณะนั้นกับเขา เขารับไม่ได้ เขาก็ด่าคินเอา มันเลยกลายเป็นโทษกับเขาไป ตอนหลังท่านเลยไปอยู่ป่ากลายเป็นที่รักของเทวดา

ถาม : เพราะอะไรเจ้าคะ ?

ตอบ : ท่านเองท่านเป็นพระอรหันต์อยู่แล้ว เป็นที่รักของเทวดาก็เพราะว่าเทวดาอยากจะให้อยู่ ก็พลอยได้รับความเยือกเย็นไปด้วยจากท่าน ท่านเมตตาสั่งสอน แต่ว่าเวลาอยู่กับคนท่านลำบากเพราะท่านไปติดปากตรงจุดนั้น คนเขาไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าท่านเป็นพราหมณ์ติดต่อกันตั้ง ๕๐๐ ชาติค่านีมันติดปากมาแล้ว แก่ไม่ได้หรอก

ถาม : บางคนก็ปากหวานนะคะหลวงพี่ พูดอะไรก็ โห..เหมือนไม่รู้พูดมาจากไหน ทำไมพูดดีจัง

ตอบ : ปากหวานระวิงกันมันจะเปรี้ยว (หัวเราะ) แต่ว่าอย่างนี้

โบราณเขาวานันแหละ อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปาก
หวานหูไม่รู้หายไฉน ? ปิยวาจาพูดดีเข้าไว้เคย ไครมันก็รัก

ถาม : อย่างลูกสาวนี่ตอนเล็ก ๆ นะคะ เขาไป เหมือนไปวัดก็ไป
ด้วยกันแม่ลูกสามคน พอโตนี่ชวนแกก็ไม่ยอมไป ไม่ทราบพอจะ
แนะนำอุปายอะไรได้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ไม่ต้องอุปายหรอกจะ คือว่าเราเป็นแม่เราก็อำของเรา
ไป หลวงพ่อท่านเคยบอกไว้ชัดแล้วว่า คนต้นตรงกลางคตเดี่ยวปลายมัน
ก็ตรง พื้นฐานเก่าเขามี เหตุปัจจัยของการสร้างความคิดของเขาแม่
ให้ไว้เยอะแล้ว เดี่ยวพอถึงเวลาพอเขาเกิดกระทบกระเทือนอะไรทาง
ด้านจิตใจ เขาเลี้ยวเข้ามา ดีไม่ดี ไปได้มากกว่าเราเสียอีก

ถาม : นั่นคือลูก แต่สามีล่ะคะ ?

ตอบ : สามีนี้ ไม่แก้ตัดยาก (หัวเราะ) ก็พยายามช่วยเขามากที่สุด
เท่าที่มากได้แล้วกัน นะ

ถาม : เหล้ายังกินเหมือนเดิมเลยคะ

ตอบ : ไม่เป็นไรหรอก คนกินเหล้าไม่ใช่คนเลว จำไว้ ตอนเหล้า
เข้าปากส่วนใหญ่อารมณ์คืออยากได้อะไรต้องรีบขอตอนนั้น (หัวเราะ)

ถาม : แล้วอย่างเวลาเขากินเหล้าจะบอ กว่า พ่อ...แม่จะไป
ทำบุญนะเอาเงินมาฝากแล้วก็อธิษฐาน ตรงนี้มันจะไม่พร่องไปหรือคะ?

ตอบ : ก็พร่องบ้าง ก็ทำบุญแบบอสุไร อสุไรนี่เป็นเทวดาชนิด
หนึ่ง แต่ว่าอันนั้นของท่านทำบุญ ท่านพร่องตรงที่ว่ามักจะขี้โกรธ ทำบุญ
ผสมโทษเลยเป็นอสุไรของเราเองก็อาจเป็นประเภทพวกเดียวกับ
อสุรินทรายุ่ง เขาบอกว่าราหูขี้เมา จริง ๆ เทวดาเขาไม่ได้ขี้เมา

คนไปว่าท่านเองต่างหาก เป็นเทวดาถ้าไม่มีศัลกิเป็นเทวดาไม่ได้ไฉน?

ถาม : แต่อย่างนี้เขาก็ได้บุญไฉน ?

ตอบ : ได้อยู่ เพียงแต่ว่าส่วนที่ควรจะได้เต็มมันก็พร่องไปหน่อย
เพราะว่าวัตถุทานบริสุทธิ์ไฉน? ผู้ให้บริสุทธิ์ ผู้รับบริสุทธิ์ เจตนาบริสุทธิ์
คราวนี้ว่าผู้ให้ขาดความบริสุทธิ์ไปนิดหนึ่ง แล้วถ้าอีกสามส่วนบริสุทธิ์
ก็อาจเหลือซักเจ็ดสิบห้าเปอร์เซ็นต์ ก็ยังดีกว่าไม่ทำละ

ถาม : เวลาหนูชวนเขาทำบุญ ถ้าเป็นวัดอื่นก็ไป แต่ถ้าเป็น
วัดทำซุง เขาบอกไม่เอาละ ก็เพิ่งทำไปแล้วนี่ ฝากไปตั้งนานแล้ว
ทำอะไรกันอีกบ่อย ๆ จะปฏิเสธกันทีอย่างนี้ละเจ้าคะ

ตอบ : มันอาจอยู่ลักษณะบางที เขาได้ข่าวว่าวัดรวยแล้วอะไร
อย่างนี้ มีเยอะนะที่เขาบอกว่าวัดนี้รวยแล้ว แล้วทำไมไม่ไปทำที่
วัดอื่นบ้าง โดยที่เขาเองก็ไม่ได้รู้เกี่ยวกับเรื่องเนื่อนานบุญว่ามันเป็นยังไง
เรื่องเนื่อนานบุญ จริง ๆ แล้วสำคัญมาก น่าจะมีตัวอย่างของอังกฤษ
เทพบุตรกับอินทกะเทพบุตรให้เขาได้ฟังบ้าง จะได้ว่าที่ตัวเองทำนะ
เหนื่อยแทบตายตั้งสองหมื่นปีทั้งกลางวันทั้งกลางคืนมีผลอยู่กระຈ
หนึ่ง ขณะที่อินทกะเทพบุตรตกบาตรครั้งเดียวในชีวิตกลายเป็นเทวดา
ที่มีศักดิ์ภาพที่สุดของดาวดึงส์ นั่นเพราะเนื่อนานบุญ คราวนี้คนพูดที่
เขาเองขาดปัญญาตรงจุดนี้ เขาก็จะไม่เข้าใจ ทำไมต้องไปแต่วัดทำซุง
ที่อื่นไม่ไป ที่อื่นไปก็จะเหมือนกับที่ติดต่อกฐินให้เขาเนื่อ โพอโยมรู้ว่าความ
ประพฤติเป็นยังไงนี่เฉาเลยละ เฉาถึงขนาดที่จะเปลี่ยน แต่คราวนี้จะ
เปลี่ยนไม่ได้ รับปากเขาไว้แล้ว

ถาม : ถ้าอย่างงี้เราจะใช้อธิษฐานบารมีได้มั๊ยคะ ขอ พระ พรหม

เทวดาทั้งหมด ขอให้ช่วยคลใจสามี ถ้าไปทำบุญที่ไหนขอให้อย่าขวาง ขอให้คล้อยตาม ?

ตอบ : อย่างนี้มันได้อยู่ แต่ว่ามันต้องดูช่วงกุศลกรรม อกุศลกรรมด้วยถ้าเป็นช่วงที่กุศลกรรมส่งผลมันจะมีผลทันทีตามที่เราต้องการเลย แต่ถ้าหากว่าบางช่วงอกุศลกรรมเข้าปั๊บนี้ เขาจะเห็นผิดเป็นชอบอีกเหมือนเดิม อย่างนี้อย่าไปตำหนิกัน เพราะว่าของเขาเองถ้าหากว่าปกติธรรมดาเขาไม่เป็นอย่างนั้นหรอก มันเป็นการคลจิตตลใจจากกิเลส ดันหา อกุศลกรรมอะไรต่างๆ นา ๆ มันพาให้เป็นไปถ้าหากว่าเขาไม่ก็บอกว่ โอเคไม่เป็นไรหรอก แม่ทำเองแล้วก็ช่วยโมทนาด้วยอะไรก็ว่าไปเลย

ถาม :

ตอบ : อยู่ที่จิตใจสละออก ถ้าจิตใจเรามีการสละออกจริงๆ เรามีเงิน ๑๐ บาท เราทำบุญ ๑ บาท นี่ถือว่าเยอะนะ ๑๐ เปอร์เซนต์แล้วใช่ไหม ? แต่ถ้าคนทำบุญ ๑๐๐ บาทแต่มันมีเงิน ๕๐ ล้านบาทอย่างนี้การสละออกมันน้อยกว่า เพราะฉะนั้นจำนวนเงินไม่สำคัญ สำคัญที่จิตใจสละออก เป็นการตัดความโลภ ถ้ามีจิตใจสละออกเป็นการลดความตระหนี่ถี่เหนียว มีน้อยทำน้อยในสายตาคนอื่น แต่จริงๆ แล้วในสายตาของเราเราต้องใช้กำลังใจในการเสียสละมาก คนที่มีเป็น ๑,๐๐๐ ล้านควักมาทำบุญ ๑ ล้าน ขณะที่เรามี ๑๐ บาท ควักทำบุญ ๑ บาท ใครจำนวนมากกว่ากันถ้าคิดเป็นเปอร์เซนต์ ? เพียงแต่ว่าคนที่มีมากทำมาก เรามีน้อยทำน้อย สมมติว่าถ้าทำสังฆทานด้วยกันนะจะไปเกิดเป็นมหาเศรษฐีเหมือนกัน แต่ว่าคราวนี้มหาเศรษฐีมีทรัพย์อย่างต่ำ

๘๐ โกฏิ คงประมาณ ๘,๐๐๐ ล้านในปัจจุบัน ถ้ามีทรัพย์ ๘๐ โกฏิของเขาจะมีมากกว่าเรา แต่ว่าต่ำสุดนั้น ๘๐ โกฏิ

ถาม : แล้วพวกนักการเมืองที่เขาคอร์รัปชั่นแล้วตายไปจะเป็นยัง?

ตอบ : อันดับแรกถ้าจิตใจเศร้าหมองลงนรกก่อนตามโทษที่ตัวเองทำมาสารพัดสารเพ แล้วโทษคอร์รัปชั่นนี้จะมีในยมโลกีนรกคือนรกเล็ก ๆ ชุมหนึ่งที่มาคิดบัญชีต่างหาก พวกคอร์รัปชั่นนี้จะตกขุมที่เรียกว่าปีศาจปะทิพตะนรก จะเป็นนรกภูเขาเหล็กแดงโร่เลยนะ กลิ้งมาทับป่นเป็นแป้งเลย พอภูเขากลิ้งผ่านไปลมกัมมัชชชาติพัดมาก็พินคินมาเป็นตัวเป็นตนใหม่ ก็วิ่งหนีต่อให้เขาไล่ทับต่อไป

ถาม : ดินแดนนรกกับดินแดนสวรรค์มีจริงไหม ?

ตอบ : อุตสาห์เล่ามาขนาดนี้แล้วยังถามอีก .. มีจริงๆ จ๊ะ นรกสวรรค์จะไม่มีเลยถ้าไม่มีใครทำความดีความชั่ว สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อรองรับการกระทำของเราเอง เราทำชั่วมาก ๆ แดนนรกเกิดขึ้นมารับ ทำชั่วน้อยลงหน่อยแดนเปรตขึ้นมารับ ทำชั่วน้อยลงไปอีกนิดหนึ่งแดนอสุรกายเกิดขึ้นมารับ ทำชั่วน้อยลงไปอีกก็แดนสัตว์เดรัจฉานเกิดขึ้นมารับ ถ้าหากทำดีพอประมาณ เป็นผู้มีศีลห้าทรงตัวก็เกิดเป็นมนุษย์ แดนมนุษย์มีรองรับอยู่เห็นๆ แล้วใช่ไหม มีศีลบริสุทธิ์มีความดีทรงตัวก็เกิดเป็นเทวดามีแดนเทวดารองรับอยู่ ถ้าสร้างผานสร้างสมบัติได้ก็มีแดนพรหม ทำดีถึงที่สุดหลุดพ้นจากวัฏฏะก็มีแดนนิพพานรองรับอยู่ ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นมาจากการกระทำของเราทั้งหมดถ้าไม่มีการกระทำสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ก็ไม่มี เท่ากับว่าเราสร้างขึ้นเองแท้ ๆ เลย ตอนเราสร้างนี้ไม่เคยนึกเลยว่าเราจะสร้างได้

นำกล้วยขนาดนั้น

ถาม : หนูเคยฝันถึงทวดหนูนะค่ะ ตอนนั้นฝันบ่อย ฝันถึงด้วยแล้วก็บอกห่วยด้วย ตอนนี่เขาไม่มาแล้ว หนูฝันครั้งสุดท้ายว่าเขาพาหนูไปเที่ยวเป็นบ้านทรงไทย เขาลากคอเพื่อน เขารู้ว่าหนูกลัวเขาก็ลากคอเพื่อนหนูไป หนูก็ไป แล้วก็ตื่นขึ้นมา หลังจากนั้นเขาก็ไม่เข้าฝันหนูอีก

ตอบ : ที่อยากให้มาเข้าฝันนี้ คิดถึงทวดหรือว่าอยากได้ห่วย

ถาม : เปล่าค่ะ ถ้าหนูมีเรื่องอะไรหรือว่าไม่สบายใจหนูก็จะจุดธูปคุย

ตอบ : ก็ดันไปจุดธูปเรียกเขา เขาก็มาแล้วแล้วก็กลัวเลยต้องลากคอคุยกัน ไม่ได้เรื่องเลย..ยิ่งมาง่ายเท่าไรแสดงว่าอานุภาพของท่านมากเท่านั้น ผู้ที่อานุภาพมากนี้ขอให้ท่านช่วยมันก็เรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่าย

ถาม : เวลาพระเสียใจมากๆ พระทำยังไงคะ ?

ตอบ : ถ้าพระจริงๆ เขาไม่เสียใจหรอก มีแต่รู้เห็นว่าธรรมดาของโลกเป็นอย่างนั้น เราเรียกว่าปลงธรรมสังเวช แต่ว่าถ้าไม่ใช่พระนี่ยังร้องไห้อยู่ เอ๊ะ ! ไม่แน่..ถ้าเป็นพระอย่างพระโสธมาสน์นี่ยังร้องไห้อยู่ นะ แต่ถ้าพระสัททาคามีขึ้นไปนี้ชั๊กตายด้านแล้ว ไม่ร้องกับใครง่ายๆ หรอก เรื่องกระทบใจมีน้อย

ถาม : แล้วเวลาเราเสียใจเราจะทำยังไงดีละคะ ให้มันหมดความเสียใจจริงๆ ?

ตอบ : อาละวาด ร้องไห้ ดิ้นโครมๆ เอาให้มันสะใจ ความจริงเราเสียใจมากๆ แล้วเราเก็บอยู่เป็นผลร้ายเหมือนกันนะ เพราะฉะนั้น

ระบายมันออกมาให้เต็มที่เลยนะ ถ้าร้องไห้กลัวคนเห็นก็เข้าห้องน้ำเปิดน้ำแรงๆ อาบน้ำไปร้องไห้ไปไม่มีคนรู้ ออกมาหน้าใสมาเชียว ถามว่าเป็นอะไรตาแดง เมื่อกี้สระผมอยู่เข้าตา (หัวเราะ) ความจริงถ้าพิจารณาเป็น เห็นความไม่เที่ยง ความเป็นทุกข์ ความไม่มีอะไร เป็นเราเป็นของเราได้ จิตยอมรับจริง ๆ มันก็เลิกเสียใจ

ถาม : แล้วดวงชะตานั้นมีจริงไหมคะ ?

ตอบ : ดวงชะตาก็คือบุญกรรมที่เราทำมาส่งผลให้ เราทำความดี ผลดีก็ส่งผลให้เราเจริญรุ่งเรือง ให้อำนาจให้รวย ให้มีโชคมีลาภ แต่เราทำชั่ว มาถึงเวลาก็ทำให้ตกต่ำเคราะห์ร้าย ต้องรับในเรื่องที่มันไม่ดีต่างๆ ที่มันประกอบกันเข้ามา ช่วงของบุญของบาปมันสลับกันมาให้ผล ถ้าบุญขาดช่วงลงบาปก็เข้าแทรก ถ้าหากกำลังบาปอ่อนตัวลงกำลังบุญก็ไล่บาปพันไป ความดีก็สลับกลับคืนมาใหม่คราวนี้พวกบรรดาพร้าหมณ์นี้เขาเก็บสถิติมาเป็นพันๆ ปี เขาช่างสังเกต เขาสังเกตว่าคนที่เกิดวันนี้เวลานี้ที่มันใกล้เคียงกันนั้นะถึงเวลาเท่านั้นๆ ผลดีผลร้ายจะเกิดขึ้นกับเขาคคนที่เกิดใกล้เคียงกันแสดงว่าบุญบาปใกล้เคียงกันมันก็เลยสามารถที่จะสรุปลงมาเป็นตำราได้ว่าดวงชะตาของแต่ละคนเป็นอย่างไร แต่ว่ามีโอกาสผิดพลาดมาก ถูกเต็มที่ได้อีกไม่เกิน ๘๐% แล้วอีกอย่างหนึ่งตัวที่มันแปรดวงชะตาได้ดีที่สุดก็คือกำลังของความดีสูง ๆ อย่างท่าน ศิล ภาวนา ๓ ตัวนี้ ถ้าเรามีการให้ทานเป็นปกติ รักษาศีล เป็นปกติ เจริญภาวนาเป็นปกติ ผลของดวงชะตาหรือบุญกรรมในอดีตส่วนใหญ่ที่เป็นผลบาปที่เราเรียกว่ากรรมให้ผลได้ไม่เกิน ๒๕% ถ้าคนประเภทนี้หมอดูจะทายผิดประจำ เขาเรียกว่าพวกนอกเหตุ

เหนือผลเกินตำรา มีหมอคูอยู่คนหนึ่งเก่งมากเลยเป็นชาวพม่า ตอนสมัย
หลวงพ่อดุตตะยังบวชเณรอยู่ไปให้หมอคูทำนายดวงชะตา หมอคู
ดวงชะตาของหลวงพ่อดุตตะแล้วบอกว่าของท่านไม่สามารถจะทำนาย
ได้ ถามว่าทำไม ท่านบอกว่าดวงชะตาของท่านเกินตำรา ไม่มีบอกเอาไว้
มันจะไปทายพระอรหันต์ (หัวเราะ) ใช่ไหม ? ตำราบอกไม่ถึงเพราะว่า
หลวงพ่อดุตตะท่านเป็นพระดีถึงที่สุดแล้ว ตอนนั้นยังเป็นเณรอยู่นะแต่
ว่าภายหลังท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจนกระทั่งกลายเป็นพระดีที่สุดแล้ว
หลวงพ่อกับท่านเคยบอกไว้ว่าหลวงพ่อดุตตะเป็นพระวิชาสาม
ในเมื่อเป็นพระดีขนาดนั้นตำรามันว่าไม่ถึง เขายอมรับว่าตำราเขาไม่ถึง
แต่เขาดูแม่นยำจริงๆ พวกนี้ส่วนใหญ่แล้วน่าจะมึทพิชัจจุญาณด้วย ถ้า
ลำพังยึดตำราอย่างเดียวคงรู้ไม่ถึงขนาดนี้

ถาม : ไสยศาสตร์มีจริงไหมคะ ?

ตอบ : จริงจ้ะ แต่ว่าพวกนี้เราไม่ต้องกลัวเขาเลย ถ้าเราภาวนา
อารมณโง่ตรงตัวแค่เกินอุปจารสมาธิ เขาเรียกว่าอุปจารฌาน คือใกล้
ความเป็นปฐมฌาน ถ้าอารมณโง่ตรงตัวแค่นั้นเองเขาทำอะไรเราไม่ได้
หรอก แต่อุจจารมณนั้นต้องทรงตัวตลอดนะ ถ้าคลายตัวลงแล้วเขาจ้อง
เล่นงานอยู่ก็มีโอกาสพลาดได้ ให้หัวตุ่มงมกลที่เรามั่นใจติดตัวไว้ อย่าง
ติดสมเด็จจอมศรีปฐมไว้ หรือไม่ก็หลวงพ่อดุตตะสมเด็จคำข้าว หลวงพ่อดุ
ตตะสมเด็จหางหมาก กันได้แน่นอนเลย แต่ต้องอาราธนาทุกวันนะ ตั้งใจ
สวดมนต์อาราธนาขออารามิพระคุ้มครอง พวกนี้ทำมากก็ดันไปเอง

ถาม : แล้วอย่างนี้เสน่ห์ยาแฝดก็มีจริงสิคะ ?

ตอบ : มีจริงจ้ะ พวกนี้เป็นวิชาดำ แทะจะไม่ได้อยู่ในสายตา

ของนักปฏิบัติเลย. นักปฏิบัติแค่ภาวนาอารมณโง่ตรงเป็นปกติแค่
เดินผ่านบางที่มันสลายไปเลย เป็นวิชาการขั้นต่ำแล้วข้อห้ามมันเยอะ
ห้ามกินผัก กินแผลง กินน้ำเต้า กินผักกะเจด โอ้ย..ของอร่อยทั้งนั้นสารพัด
ที่มันจะห้าม ห้ามลอดใต้ถุนบ้าน ห้ามลอดราวผ้า สมัยนี้ไปอยู่คอนโด ๒๐
ชั้นมันลอดไปที่ชั้นละ.. ก็เจ๊งนะสิ เพราะฉะนั้นพวกนี้ไม่ต้องกลัวหรอก
ข้อห้ามเขาเยอะมันเสื่อมสลายได้ง่าย แต่ว่าถ้าดวงชะตาของเรามัน
ตกส่วนของอกุศลกรรมให้ผลบางทีตรงจังหวะเขาเฉ่งเราพอดีมันก็อาจ
จะโดนได้เหมือนกัน ถ้าโดนเข้าวิธแก้ไขก็คือว่าหาผู้ที่ทรงความดีสามารถ
ทรงฌานทรงสมาบัติได้เป็นประจำที่เรามั่นใจ จะเป็นพระเป็นฆราวาส
ก็ได้ ให้เขาทำน้มนต์ด้วยพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ คือ อิติปิโส
สวากขาโต สุปฏิบันโน ขออาราธนาบารมีพระขอให้อภัย ทำลาย
ไสยศาสตร์เสร็จแล้วกินหรืออาบก็ได้ หายเลย ฟังดูแล้วก็ง่ายไม่เห็น
น่ากลัวเลยนะ

ถาม : ผู้ใหญ่แนะนำว่าให้ขอขมาพ่อแม่

ตอบ : ก็ดี.. แล้วไง ? ควรจะทำ

ถาม : แต่ว่าไม่รู้จะทำวันไหน ?

ตอบ : วันนั้นก็ได้ วันนั้นวันวิสาขบูชา กัดฟันเดินเข้าไปพร้อมกับพวก
มาลัยพวกสวยๆ หนึ่งพวก กราบเท้างามๆ บอกว่าคุณพ่อเจ้าขา..ความ
ผิดทั้งหมดที่ลูกได้ล่วงเกินมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ขอให้อภัยโหสิกรรม
ให้ลูกด้วยนะ ลูกรู้ตัวแล้วว่าสิ่งที่ลูกได้ทำลงไปนั้นมันไม่ค่อยดี ต่อแต่นี้
ไปจะตั้งใจทำดี จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ต่อไป.. ทำไม่ยากหรอก ตอนแรก
มันจะเขินจะอาย ถ้าทำได้สักทีนะเรื่องอื่นเรื่องเล็ก

ถาม : กลัวพ่อเขาไม่เหมือนเดิม

ตอบ : ถ้าหากว่ามันเป็นกรรมที่เนื่องกันมาให้เป็นอย่างนั้นจริงๆ ถ้าท่านเอ่ยปากขอโอสถกรรมให้กระแสนั้นจะขาดลงเลย แล้วทุกอย่างจะดีขึ้น ยังไม่ได้ทำแล้วไปกลัวซะแล้ว

ถาม : หนูรู้ว่า...(ไม่ชัด).....ยาหนูเขามีลูกอยู่ ๓ คนก็มีพ่อหนูหนึ่งในนั้น พ่อหนูก็ส่งเงินไปให้ยาทุกเดือน แต่ว่าอีก ๒ คนไม่ส่งให้เลย แล้วเขาก็ไม่เคยมาดูแลด้วย ภาวะที่บ้านให้เป็นหน้าที่ของหนูหมดเลย

ตอบ : ดีแล้วไงเราจะได้อะไรอะ

ถาม : ไม่ใช่ค่ะ หนูอยากทำอะไรก็ได้ให้เขาสนใจ จะได้ไม่ต้อง.....(ไม่ชัด).....เวลาเขามาหาเขามีความสุข

ตอบ : ถ้าอย่างนั้นเรามีเวลาก็พาไปหาเขา

ถาม : ไม่ได้ค่ะ คือ ยาเขาพิการ

ตอบ : อ้อ..พิการ เป็นอะไร ?

ถาม : เป็นอัมพฤกษ์ค่ะ

ตอบ : เป็นอัมพฤกษ์ใส่รถเข็นไป

ถาม : รถวีลิ่ง.....(ไม่ชัด).....

ตอบ : นั่นแหละ เสร็จแล้วก็ไปบอกเขาว่านี่ขนาดยาพิการยังมาเยี่ยมเขาเลย แล้วของเราดี ๆ จะไม่ไปเยี่ยมบ้างหรอ

ถาม : คนที่อยู่บ้านติดกันเขาไม่ค่อยมาว่านวยาสสูงสิงอะไร เงินทอง

แต่ก่อนก็ให้เดือนละ ๕๐๐ บาทอย่างนี้ นี่ไม่ให้เลย แล้วก็ไม่เคยสนใจอะไรเลยคะ หลวงพ่อคะเขาเป็นยังไง ?

ตอบ : ปล่อยวางได้ดีมากเลยนะ แสดงว่ากำลังใจดีแต่เสียไปหน่อยตรงที่ว่าไม่สนใจบุพการีของตัวเอง

ถาม : กรรมของคนที่ไม่สนใจพ่อแม่จะเป็นยังไงคะ ?

ตอบ : ต่อไปตัวเองก็ไม่ได้ได้รับความสนใจไปด้วย

ถาม : มันใจมากไหมคะ ?

ตอบ : เท่าที่เห็นมากรรมที่ทำกับพ่อแม่เห็นผลทันตาทุกรายทันทีที่มีลูก โดนบ้าง ทำอะไรไว้กับพ่อกับแม่เนี่ย แหม..ได้คืนเยอะกว่าเดิมเลยมีกรรมอันนี้แหละเท่าที่เห็นมาว่ามันทันตาในชาติปัจจุบัน พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกๆ จะ ไซ้ไหม ? ไม่มีใครหรอกที่จะรักจะห่วงเรายังกว่าพ่อแม่อีกแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างท่านทุ่มเทให้กับเราได้แม้กระทั่งชีวิต กว่าเราจะเกิดมาได้แม่เองก็แทบจะล้มประดาตาย กว่าจะเลี้ยงโตมาได้ไม่รู้ว่าพ่อเราเหน็ดเหนื่อยเท่าไร ทุกสิ่งทุกอย่างท่านหามาให้เราตลอด เท่ากับว่าท่านให้เราทั้งชีวิตเลย เพราะฉะนั้นบุญคุณของท่านมันนับไม่ได้ โบราณท่านว่า เอาโลกเป็นปากกา เอาฟ้าเป็นกระดาษ ยังเขียนไม่หมดเลย เพราะฉะนั้นคนที่ทอดทิ้งพ่อแม่ ไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ ต่อไปเขาเองก็ต้องเจอกรรมอย่างนั้นบ้าง แล้วพอลูกหลานทอดทิ้งเขาเมื่อไหร่เขาจะนึกถึงจุดนี้ ของเงินเขามีนิทานเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับว่าลูกเห็นว่าพ่อแม่แก่แล้ว ทำประโยชน์อะไรไม่ได้แล้วนอกจากอยู่กินไปวันๆ หนึ่ง ก็จัดแจงหาคะลามาส่งให้บอกให้ไปขทาน ที่นั่นคนแก่คนเฒ่าก็อย่างว่า..เสียใจแต่ว่าลูกไม่เลี้ยงก็ไม่รู้จะทำอะไรก็ไปยึดอาชีพขทาน

ปรากฏว่าตัวลูกนั้นนะเขาก็มีลูกเหมือนกันแต่ลูกยังเล็กๆ อยู่วันหนึ่งก็เห็นลูกมันนั่งซัดกะลาเล่นอยู่ที่ถามว่า ทำอะไรนะลูก ? เขาบอกว่าเตรียมกะลาไว้ถ้าพ่อแม่แก่จะให้ไปขทาน ตัวพ่อสะดุ้งแปดตลบเพิ่งรู้ว่าตัวเองทำไม่ดีกับพ่อแม่รีบไปตามตามคืนมา นั้นยังแก้ตัวได้ทันถ้าแก้ตัวไม่ทันนี่เจอแน่ๆ ลูกมันเตรียมไว้ตั้งแต่เด็กๆ แล้ว ถึงมันจะเตรียมแบบไร้เดียงสาก็เถอะ แต่มันกระทบใจพ่อแม่อย่างแรง เลยใช้ไหม ? ตัวเรานี้ไม่แคล้วแน่ รีบไปตามคืน

ถาม : วันนั้นหนูฝันว่าเพื่อนหนูได้ให้พระมา เป็นพระ... (ไม่ซัด).....แล้วที่นี้หนูก็เอาไปไว้บนหนังสือณะคะ ก็วางไว้ตรงนั้นแหละคะ แล้วฝันว่าตื่นมาอีกทีพระองค์นั้นเป็นขยุ่ยเหมือนขนมปังเลย

ตอบ : แล้วในฝันทำยังไง ... กินเลย ?

ถาม : เปล่าคะ หนูก็รู้สึกเสียดาย หนูยังไม่ได้ไปทำอะไรเลย

ตอบ : ตื่นขึ้นมาดีใจแทบตายยังไม่เป็นไรเลยใช่ไหม ? นั้นท่านอาจจะเตือนว่าจะทำอะไรที่มันเหมาะสมกว่านั้น ดีกว่านั้นในการบูชาท่านก็รีบทำซะ อย่าเอาไปทิ้งไว้อย่างนั้นมันเหมือนกับว่าเป็นการปราโมศพระรัตนตรัยเดี๋ยวมันจะเกิดโทษ

ถาม : ตอนนั้นหนูใส่กล่องไว้แล้วคะ

ตอบ : หาทางไปเสียมใส่ตัวไว้สิ ใช้ควบกับคาถาเงินล้าน ต้องการเงินเท่าไรก็มี อันนี้กล้วยนิยัน สมเด็จคำข้าว สมเด็จหางหมากนี้จะให้ลาภหนักมาก โดยเฉพาะสมเด็จคำข้าวนี้จะถนัดทางลาภเป็นพิเศษ

ถาม : ทองคาถาเงินล้านก่อนใช้ไหมคะถึงค่อยเอาไปเสียม ?

ตอบ : ไม่ต้องหрок เสียมเสร็จเอามาห้อยคอตองคาถาเงินล้านทุกวันให้ประจำไว้

ถาม : ทอง ๙ จบ

ตอบ : ๙ จบ ! โอ้โห..เยอะจัง สมัยก่อนที่อาตมาท่องนี่อย่างต่ำก็รอบหนึ่ง ๓๐๐ จบต่อวัน มันมีเยอะกว่านั้น

ถาม : พระที่เขาให้มาเขาก็แนะนำให้หนูท่องวันละ ๑๐๘ จบ

ตอบ : ดีมั๊ย ?

ถาม : หนูยังท่องไม่ได้

ตอบ : ลมใส่ ! ๑๐๘ จบมันจะเท่าไหร่ ๙ ครั้ง ๑๒ หน

ถาม : แล้วได้อานิสงส์เยอะไหมคะ ?

ตอบ : อย่างน้อยๆ ก็ได้อานิสงส์ตรงจุดที่ได้สวด อันนี้พูดเล่นจะถ้าหากว่าสวดมากแล้วกำลังใจมันคงทรงตัว ไม่ได้ทำเพราะความโลภนะจะได้ผลมากจริง แต่ต้องทำให้สม่ำเสมอจริงจัง อย่าไปทำๆ ทิ้งๆ ไม่ใช่ว่าวันนี้ ๑๐๘ จบ พรุ่งนี้เหลือ ๘ จบ ต้องทำเสมอกัน

ถาม : แล้วถ้าอดพระกัณฑ์พระไตรปิฎก แล้วสวดมันดีไหม?

ตอบ : อย่างน้อยๆ ก็ได้อนุสติในพุทธานุสสติ เพราะทุกๆ อย่างนี้ขึ้นอยู่กับอิตติปิโสภกวา สมเด็จพระเจ้าผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ก็คือพระพุทธรูปเจ้านั้นแหละ

ถาม :

ตอบ : คนป่วยได้เปรียบกว่าเรามากตรงจุดที่ว่า รัก โลก โกรธ หลง มันน้อย เหตุที่น้อยเพราะนอนแบ็บอยู่กับที่จะไปรักใคร่ละจะไปโลกอะไร มันก็เอาไม่ได้แล้วนี่ อัมพาทกินอยู่อย่างนั้นจะไปโกรธใคร

ก็คงได้แต่โกรธตัวเอง โกรธลูกโกรธหลานก็โกรธไม่ได้เพราะรักเขามากกว่า คราวนี้ที่ว่าหลงคงไม่หลงเพราะเห็นอยู่แล้วว่าร่างกายมันไม่ดี ถ้าได้รับคำสอนที่ถูกต้องไปบางที่ทำได้ก็ดีไปเลย เพราะฉะนั้นถ้าเป็นคนป่วยได้เปรียบกว่าเราตรงที่เขาเห็นทุกข์ชัดเจน เมื่อเห็นทุกข์ชัดเจนแล้วได้คำสอนของหลวงพ่อก็ไปอย่างนี้ถ้าตัดสินใจทำตามดีไม่ดีเป็นพระอรหันต์เองง่าย ๆ

ถาม : ถ้าหลงก็คงไม่หลงอะไรหรอก หลง ๆ ลืม ๆ

ตอบ : นั่นแหละ ยิ่งจำเป็นใหญ่เลยเปิดเราฟังด้วย ย่าฟังด้วย ถ้าอย่าถามว่าเปิดทำอะไรก็บอกว่าคุณอยากฟัง หนูชอบฟัง

ถาม : ชอบเอาหนังสือธรรมะไปอ่านให้เขาฟัง

ตอบ : คราวนี้ไม่ต้องอ่านหรอก เอาเทปดีกว่าจะได้ไม่ต้องเหนื่อยมาก ถ้าหากว่าท่านเกาะเสียงพระ เสียงหลวงพ่อย่างน้อย ๆ ก็ได้ดี ถ้าทำใจได้ยิ่งได้ประโยชน์มากเข้าไปใหญ่

ถาม : เขาจะหลับทำเดี่ยวเลยคะ

ตอบ : ไม่เป็นไร เพราะว่าถ้าหากว่าเขาฟังแล้วกำลังใจเกาะเสียงพระแม้แต่นิดเดียวหลับไปตอนนั้นถือว่าทรงอนุสติเลยนะ ถ้านึกถึงพระพุทธรูปก็เป็นพุทธานุสติ เกาะในเสียงธรรมะเป็นธัมมานุสติ ถ้ารู้ว่าพระกำลังเทศน์ให้ตัวเองฟังก็เป็นสังฆานุสติ ตอนนั้นได้เปรียบมหาศาลเลย

ถาม : หนูจะทำยังไงให้เขามีความสุขมากกว่านี้ละคะ ?

ตอบ : วิธีนี้แหละ ถ้าหากว่าเขาตายไปรับรองว่ามีความสุข สุขแน่ ๆ เลย เพราะตายแล้วไปได้ หลังจากนั้นดีไม่ดีจะมาขอบคุณคุณคุณเหล่านั้น

จนหัวโกร่นไปเลย มาเช้า กลางวัน เย็น กลางคืน รักมากเหลือเกินอดส่ำที่ส่งให้ยาไปได้ถึงขนาดนี้

ถาม :

ตอบ : เอาไปเติม เทใส่โถง น้ำทั้งโถงจะได้เป็นน้ำมันดีไปด้วย ถ้าเวลาเราจะใช้ก็ใช้ของใหม่ ถ้าเอาน้ำมันเก่าเททับน้ำมันใหม่ไปอย่างเช่นมีน้ำในโถงแล้วเอาน้ำมันดีเทลงไปก็เป็นทั้งโถง แต่ถ้าหากว่าเราเอาน้ำใหม่เททับน้ำเก่าที่เป็นน้ำมันดีก็เป็นอันว่าจบกัน หมดยานุภาพอย่าเอาน้ำใหม่เททับน้ำมันดี ใช้น้ำมันดีเททับน้ำใหม่ จะเต็มเรื่อย ๆ เท่าไรก็ได้ ใช้ได้เรื่อย ๆ

ถาม : เหมือนเติมหัวเชื้อลงไปหรือคะ ?

ตอบ : อย่างนั้นแหละ แต่ใช้น้ำมันดีเติมน้ำ อย่าเอาน้ำไปเทใส่ไปเหอะ ทำซะหน่อย

ถาม : (ถามเรื่องอุทิศส่วนกุศลให้เทวดา แล้วขอให้ท่านช่วย)

ตอบ : ไม่ถือว่าเป็นสินบน เพราะว่าตัวนี้อย่างน้อย ๆ มันก็เป็นตัวปัตติทานมัย ตั้งใจอุทิศส่วนกุศลให้กับคนอื่นเขา ยิ่งเวลาเดินทางนี้อาตมาก็ให้ประจำ ตั้งใจว่าบรรดาเจ้าที่เจ้าทางทั้งหลายที่ปกปักรักษาตลอดเส้นทางที่ลูกเดินทางในครั้งนี่ จะเป็นอากาศเทวดา รุกขเทวดา ภูมิเทวดา ก็ดี ตลอดจนเหล่าสัมภเวสี เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉานที่อยู่ตลอดสองข้างทางก็ดี กุศลบารมีใดที่ข้าพเจ้าสร้างมาตั้งแต่ต้นจนบัดนี้ขอเธอทั้งหลายจงเมตตา จะได้รับประโยชน์ ได้รับความสุขเท่าไรขอให้เธอทั้งหลายได้รับด้วย ตั้งใจอย่างนี้แทบทุกครั้ง ต้องใช้คำว่าถ้าไม่ลืมนะ แต่ส่วนใหญ่ไม่ลืมหอก

กระโถนข้างธรรมมาณีน

เพราะขึ้นรถภาวนาบีบนิกรขึ้นมาได้ อ้อ ! เขาจะมาก็ให้เขา

ถาม : ไม่จำเป็นว่าต้องใช้ระหว่างไปต่างจังหวัด ใช้ระหว่างจากบ้านไปทำงานแบบนี้ได้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ได้ เหมือนกันหมด ก็บอกแล้วตลอดระยะทางที่เราเดินทางในวันนี้ ง่ายดี

ถาม : หนูโดนจับบ่อย โดนตำรวจจับนะคะ

ตอบ : (หัวเราะ) ใช้วิธีนั้นแหละ พอถึงเวลาแล้วก็ช่วยสงเคราะห์ให้ได้ แต่ว่าไอ้ที่บอกว่าให้ช่วยสงเคราะห์นี่ โน่นแน่ะ พอเข้าตาจนแล้วค่อยขอ

ถาม : อย่างเราถวายของในบาตรนี้เป็นพุทธบูชาเลยใช้มั๊ยคะ ? (บาตรบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ)

ตอบ : จะ โดยเฉพาะถวายทองคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ท่านลุงพระยายมเคยบอกไว้ว่า บุคคลที่เคยถวายทองคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ ถ้าไม่ทำอนันตริยกรรมทั้งห้า คือไม่ฆ่าพ่อฆ่าแม่ ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงห้อพระโลหิต และทำสังฆเภท คือยุยงฆีให้แตกกันไม่ว่าอย่างไรก็จะพยายามคลอใจให้นึกถึงความดีให้ได้ในวาระสุดท้ายของชีวิต ให้ไปรับกรรมดีก่อน แต่ถ้าหากว่าเราไปทำอนันตริกรรมห้าอย่างนี้เข้า ท่านอยากจะช่วยก็คงช่วยไม่ไหว ดูอย่างเมณฑกเศรษฐีถวายทองคำเท่าปีกรินบูชาพระรัตนตรัย อันนั้นเขาเกิดมาชาติใหม่นี้รวยจนนับไม่ได้เลย แก้ว แหวน เงิน ทอง นับไม่ได้ อย่างคนอื่นเขา ต้องใช้ตัวเขาเป็นเกวียน ๆ ว่ามีกี่เกวียนไอ้ประเภทที่บาทที่สตาจี้ไม่ต้องนับเลย คราวนี้ของเราเราถวายบูชาโดย

กระโถนข้างธรรมมาณีน

ตรง ถวายบูชาโดยตรงอันสงฆ์ใหญ่มาก ถึงเวลาท่านให้พรไว้อย่างนั้นก็กลายเป็นว่าท่านจะพยายามช่วยให้เราไปรับความดีก่อน พอถึงเวลาที่เราไปรับความดี กุศลเดิมทั้งหมดที่เคยทำมาจะเป็นตัวส่งผลให้เราอยู่ที่นั่นในระยะเวลาที่ยาวนาน ช่วงนั้นถ้าไม่รู้จักต่อความดี ก็สมควรลงใหม่ (หัวเราะ) ส่วนใหญ่พอขึ้นไปแล้วก็หนักันสุดขีด ไม่มีใครเขาอยู่กันหรอก

ถาม : หลวงพี่พักก็โหมงคะเนี่ย ?

ตอบ : สามทุ่ม

ถาม : ทุกครั้งเลย ?

ตอบ : ทุกครั้งจะ จะนั่งยาวประมาณเจ็ดโมงไปลุกเอาสามทุ่ม ส่วนใหญ่เขามากันตั้งแต่ตีห้ากว่า หกโมงเขามากันแล้ว พวกที่มาเลี้ยงอาหารเช้า เราเองมันจำเป็นต้องตื่นตามเวลา เพราะว่าต้องทำวัตรสวดมนต์ของเราก่อน งานพระกึ่งไม่ได้ หลวงพ่อท่านเคยเตือนเอาไว้ว่าการสวดมนต์ กรรมฐาน บิณฑบาต เป็นงานของพระ งานอื่นถึงสำคัญขนาดไหนก็ตาม เมื่อถึงวาระถึงเวลาให้ทำงานนั้น แล้วมาทำงานนี้ก่อน ท่านบอกว่าถ้าหากว่าพวกแกตั้งใจสวดมนต์ทำวัตร อยู่ต่อหน้าพระพุทธรูป ปากสวดปาว ๆ อยู่ใจมันจะคิดชั่วขนาดไหนมันคงทำไม่ได้หรอก ก็อย่างน้อย ๆ เรา ก็ประเภทได้ดี อยู่แป็บหนึ่งล่ะ (หัวเราะ) นั้นล่ะสะสมความดีทีละนิดทีละหน่อย เดียวก็เต็มไปเอง ลักษณะนั้นแหละคือท่านบังคับให้ดี ก็มีอยู่วันหนึ่ง หลวงพ่อท่านมา ท่านสั่งงานสามข้อ มีอยู่ข้อหนึ่งท่านบอกว่าให้ทำวัตรสวดมนต์อย่าให้ขาด แล้วอีกสองข้ออะไรก็ไม่รู้จำไม่ได้ เพราะอีตอน

นั้นนะคิดว่า ความจำเราดีสิ่งยาวกว่านี้ก็ยิ่งจำได้ แค่อ่านข้อเรื่องเล็ก ไป
ประมาทลืมคำครูไปหน่อย ไม่ได้จด ดิ้นเข้าขึ้นมา พอตะวันขึ้นปั๊บ
นี่แคะยังไงก็แคะไม่ออก ได้ข้อเดียวแหละ ยังสมน้ำหน้าตัวเองอยู่
จนทุกวันนี้

ถาม : ตอนนี้อย่างจำไม่ได้หรือคะ ?

ตอบ : นึกไม่ออกจริง ๆ เพราะเรื่องของพระเรื่องของเทวดา
ถ้าทอระยะนานไปจะเลื่อนไปเลย

ถาม : แล้วท่านได้มาเตือนซ้ำมั๊ยคะ ?

ตอบ : ไม่ซ้ำนะ เรื่องของท่านนี่ไม่มีคำว่าซ้ำเลยละ ครั้งเดียว
จริง ๆ ประเภทถ้าจำไม่ได้ต้องถามตอนนั้น ถ้าหากว่าถามแล้วไม่จด
เอาไว้ไปถามซ้ำไม่บอก ก็กลายเป็นว่ากระดากกับปากกาต้องอยู่ใกล้
บางทีก็ตื่นขึ้นมากลางคืน มัวแต่เปิดไฟไม่ได้เลยลืม เขี่ย ๆ ไว้พอมมีเสาก
ก่อนแล้วเสร็จแล้วค่อยเปิดไฟมาเอารายละเอียดซะหน่อยหนึ่ง มันจะได้
เตือนความจำได้ แล้วรุ่งเช้าค่อยไปลอกใส่สมุดบันทึก ต้องใช้วิธีนี้ บางที
ท่านก็เล่นตลกมาถึงก็เขียนห่วยให้ ท่านสั่งห้ามให้ห่วยแล้วท่านเขียน
มาหน้าตาเฉย

ถาม : แล้วหลวงพี่ทำยังไงคะ ?

ตอบ : ก็ประเภทรับรู้ไว้เฉย ๆ ถึงเวลามา ดูซิมั๊ย ? ก็มาจริง ๆ

ถาม : แต่ไม่ได้บอกญาติโยม ?

ตอบ : บอกไม่ได้เพราะว่าท่านสั่งห้ามมาตั้งแต่แรกแล้ว

ถาม : แล้วเราจะพูดเป็นนัย ๆ อย่างนี้ได้มั๊ยคะ ?

ตอบ : ก็ ไม่แน่ใจเหมือนกัน ใ้อ้เรื่องที่ท่านห้ามเอาไว้แล้วนี่

แล้วกันไปเลยดีกว่า หรือท่านเองท่านอยากรู้ว่าเราจะออกแตกตายมั๊ย
เวลาท่านบอกนี่นะ (หัวเราะ) เราจะทำได้มั๊ย? รับรู้ไว้เฉย ๆ ไม่งั้นมันไ้อ้
สมัยก่อนมันคันปากยึก ๆ อยากรจะบอกเขา ใ้อ้สมัยนี้มันเลยคันแล้ว
เหน้อย ขึ้นบอกแล้วคนมันมาเยอะจะลำบาก แล้วระยะหลัง ๆ นี้เจอ
ประเภทที่ตะเกียกตะกายมาจากชอกไหนมมไหนก็ไม้อู้ มันจะเอาแต่ห่วย
ทำเฉย พวกนี้ไม่อยากจะคบเลย เจอหน้าแล้วอยากจะไล่เลย แต่ถ้า
ไม่คิดว่าเป็นพระแล้ว โดยมารยาทแล้วขับไล่โยมอย่างนั้นไม่ได้นี่
ไล่เคล็ดไปเลย

ถาม : ไม่เอาธรรมะเลยนะคะ ?

ตอบ : เขาไม่เอาเลย แต่ว่าพอไปดู ๆ อย่างสมัยหลวงพ่อนี่
ที่ไปเอาธรรมะก็นับว่าเป็นส่วนน้อยไซ้มั๊ย ? บางคนไปเพราะอยากได้
ห่วย บางคนไปเพราะอยากได้เครื่องรางของขลัง บางคนไปเพราะหลวง
พ่อตั้งอยากจะไปดูว่าหลวงพ่อก็คือเป็นยังไง บางคนไปเพราะตามเพื่อนไป
บางคนไปเพื่อให้ได้ชื่อว่ามีคนไปแล้วนะ ใ้อ้ที่ไปเอาธรรมะนั้นมัน
น้อยเต็มที นั่นแหละคอยสังเกต ๆ อยู่ เสร็จแล้วก็นั่งหัวเราะ หลวงพ่อบอก
ว่า เออ..ดูเป็นเหมือนกันนี่หว่า (หัวเราะ) ท่านอยากรู้ว่าเรา มันพอจะ
นึกออก ดูออกบ้างมั๊ยว่าที่มามาทำเป็นคนประเภทไหนบ้าง พอถึงเวลา
สรุปเสร็จท่านก็หัวเราะ เออ..ดูเป็นเหมือนกันนี่หว่า ใ้อ้ที่สังเกตนะ
เริ่มสังเกตจากบ้านตัวเอง พี่ ๆ น้อง ๆ มาหาหลวงพ่อกทุกคนแต่กำลัง
ใจไม่ค่อยเท่ากันหรอก เพราะฉะนั้นพอสังเกตจากบ้านตัวเองเสร็จ ก็เริ่ม
สังเกตคนอื่น โดยเฉพาะตอนแม่ชมั๊ยไง พ่อแม่ชมั๊ยโดนจับ สองเดือน
แรกสายลมแทบแตก คนไปเยอะกันขนาดนั้น คือจากที่เคยไปปกติ

เพิ่มมาสักห้าเท่าได้มั่ง เสร็จแล้วพอเดือนที่สามแม่ขม้อยไม่ออกจากคุก หายไปครึ่งหนึ่ง พอเดือนที่สี่เกือบหมด สองคนนั่งอยู่ข้างๆ กับลุงพุด ช่วยกันรับสังฆทาน ช่วยกันแจกของแทนหลวงพ่อกัน นั่งมองหน้ากัน ลุงอย่าหายไปไหนเป็นอันขาดเชียวนะ ที่เขาเห็นๆ หน้ากันอยู่ทุกวันนี้ ถ้าหายไปนี่คนอื่นมันไปกันมากกว่านี้อีก (หัวเราะ)

ถาม : ลุงพุดตอนนี้ไม่เห็นเลยคะ

ตอบ : ระยะเวลาหลังนี้ลุงพุดแกติดงาน เพราะว่าแกขับรถให้เจ้านายที่โรงงานประจำ แล้วแกต้องไปจอดรถที่วัดเทพศิรินทร์ แกเลยไปภาวนาที่วัดเทพศิรินทร์ ก็ถือว่าหลวงปู่อยู่นั้น ท่านเจ้าคุณนรขอยู่นั้น ระยะเวลาหลังนี้ลุงพุดก้าวหน้าเยอะเลยนะ โดยเฉพาะตัวทิพจักขุญาณ บางทีหลวงปู่มันผ่านมา ไม่ทราบที่ท่านจะไปไหนนะ ก็หยุดสอนก่อน ลุงพุดบอกว่า แหม ดีใจจังเลย เพราะท่านผ่านมาแท้ ๆ ท่านยังอุตสาหะเมตตาแวะมาบอกเราก่อนว่าต้องทำยังไง สมัยนั้นมีกันอยู่ไม่กี่คน ตอนที่ชวนบวชก็ได้แค่ลุงพุดคนเดียว หลวงพ่อกับท่านต้องการสามองค์ไป พอไปชวนแล้วคุณธรรมบุญบอกเขาไม่ว่าง ช่วงนั้นเขายังติดราชการอยู่ ลุงพุดเขาบอกโอเคผมบวชได้ ก็ไปด้วยกัน ไปกราบเรียนหลวงพ่อบอกว่า ได้แค่สองคนครับ ชาติคนหนึ่ง หลวงพ่อต้องหาเพิ่มแล้วครับ หลวงพ่อบอกว่าแกจำไว้ละ คนของข้าไม่มีคำว่าขาด จริง ๆ ด้วย พอคนเขารูปสมัครกันเข้ามาจากสามองค์กลายเป็นสามโหล สามสิบหกองค์ แป็บเดียวเอง นั่นถ้าไม่ใช่รับบวช คงจะเยอะกว่านี้อีก เพราะรุ่นหลังๆ อย่างรุ่นแสงชัยบวชนี่ร้อยแปดสิบ ร้อยแปดสิบนี่ตัดยอดนะ พวกติดสำรองเพียบเลย รอคนไหนไม่มา พอคนไม่มาบิ๊ป คนบน ๆ นี่ตีปีกโดดไล่เลย

(หัวเราะ) อยากบวชมาก

ถาม : แต่ครั้งแรกที่เห็นท่านครองผ้าเหลืองแล้ว รู้สึกบอกไม่ถูก
ตอบ : จะ ช่วงนั้นมีหลายคนที่เขาถาม เขาถามว่าแล้วพี่จะไม่รอคุณขม้อยเขาหรือ ไม่ละ ถ้าหากว่ายังมีเหตุการณ์อะไรที่มันเกิดขึ้น เราต้องยิ่งแสดงให้คนอื่นเขารู้ว่าของเราเอง เรารักเรามาก ในหลวงพ่อแคไหน คนอื่นที่เขามา เขามาเพื่อผลประโยชน์ถึงเวลาเขาก็ไป แต่อ้อของเราเนี่ยเรามา เรารู้ที่อยู่หลวงพ่อสอนอะไร สิ่งที่หลวงพ่อสอนให้พิจารณาตลอดสิบเอ็ดสิบสองปีนี้ ไม่เคยเห็นท่านสอนผิดเลย โดยเฉพาะในด้านของธรรมะเราปฏิบัติอย่างไร มันก็เป็นไปตามที่หลวงพ่อบอกทุกอย่าง เพราะฉะนั้นเรื่องอื่นนี่ คุณไปคิดว่าหลวงพ่อบอกผิด หลวงพ่อบอกไม่ถูก เกิดอาการพลาดขึ้นมาแล้ว คุณขม้อยทำไมล้ม ทั้ง ๆ ที่เขาบอกว่าไม่ล้มอะไรอย่างนี้ อ้อเรื่องนั้นมันเป็นเรื่องของคุณ จะคิด แต่ว่าเรื่องของผม ผมไม่คิดอย่างนั้น เพราะผมมาผมเอาธรรมะว่างั้น

ถาม : แต่ว่าคุณขม้อยเขาก็ยังไปนะคะ

ตอบ : เขาไปอยู่เหมือนปกติอยู่

ถาม : เห็นไปอยู่ทุกวันจันทร์

ตอบ : คือจริงๆ มันไม่ได้ผิดอยู่ตรงคุณขม้อย มันผิดตรงคนที่เอาเงินคุณขม้อยไป อ้อโห..ไปกว่าของเขาที่ตั้งแปดพันล้าน คุณรวยขนาดไหนละ ไปเอาเขาที่ขนาดนั้น ต่อให้กิจการเขาตีขนาดไหนก็เจ๊งนะ เสร็จแล้วมารับปากอีกว่าให้ศาลยกฟ้อง พอบอกให้ช่วยให้ศาลยกฟ้อง คุณขม้อยส่งข่าวมาขออยู่ปฏิบัติธรรมที่วัดท่าซุงตลอด ทางด้านวัด

ก็จัดตึกขาวเอาไว้ ตึกขาวสี่ชั้นที่อยู่เยื้อง ๆ กับศาลาหลวงพ่อสี่องค์ ก็เตรียมสถานที่ พวกคุณเผด็จเกียรติ คุณอะไรที่คุ้น ๆ กับคุณช้อยซี้กัน ก็เตรียมรถจะไปรับ ปรากฏว่าศาลตัดหินมาสองพันกว่าปี หงายท้องตั้งเลย

ถาม : แต่ก็อยู่ไม่นาน ?

ตอบ : ไม่นานเพราะว่า กฎหมายตอนช่วงนั้นบอกว่าจะมีโทษก็ปีก็ตามก็ให้จำคุกสูงสุดยี่สิบปี คราวนี้ยี่สิบปีถ้าไปนักโทษดีเด่น นักโทษชั้นเยี่ยม ก็ลดโทษครึ่งหนึ่ง ก็เหลือสิบปี พอปีที่สองถ้าเป็นนักโทษชั้นเยี่ยมอีก ก็ลดอีกครึ่งหนึ่งเหลือห้าปี พอปีที่สามจะลดอีกครึ่งหนึ่งไม่ต้องลดแล้วเพราะเขาติดมาสองปีแล้ว ปีที่ผ่านก็เป็นอันว่าคุณพ้นไป

ถาม : แป็บเดียวเองนะ

ตอบ : ติดแค่สองปีกว่า ออกมาตั้งนานเนกาเลแล้ว ยังสร้างพระถวายที่วัดท่าซุงองค์หนึ่ง ได้ไปเดินคู่มัยละ ?

ถาม : แล้วบางคนเขาคิดตลอดชีวิตล่ะคะ ?

ตอบ : ตลอดชีวิตนั้นส่วนตลอดชีวิต ของคุณช้อยซี้มันมันหลายคดีรวมกัน เพราะว่าคนไปฟ้องร้องเขาเยอะ พอรวม ๆ กันแล้วอายุความมันสองพันกว่าปี แต่สองพันกว่าปีมันไม่ใช่โทษจำตลอดชีวิต เขาก็เลยกลายเป็นว่าถึงเวลาแล้วสูงสุดให้แค่ยี่สิบปี มันไม่ใช่โทษหนักแบบ โทษยาเสพติด หรือข่มขืนฆ่าคนอะไร พวกนั้นมันเป็นโทษอุกฉกรรจ์ไซ้มัย อุกฉกรรจ์เขามีคำตัดสินจำโทษตลอดชีวิตได้

ถาม : แล้วพวกจำคุกตลอดชีวิตนี้เขาจะได้ลดโทษมัยคะ ?

ตอบ : ก็โอกาสมันมี ถ้าหากว่าเขามีการถวายฎีกาในหลวง

ท่านก็อาจลดโทษให้ถ้าเห็นว่าสมควร เขาก็ทูลเกล้ากันทุกปีนั่นแหละ
ถาม :

ตอบ : สมัยพระเจ้าอโศกมหาราช รว ๑ พ.ศ ๓๒๕ ท่านส่งสมณฑุต ๘ สาย ออกไปเผยแผ่พระศาสนา สายของพระโสณะ พระอุตตระเถระนี่มาขึ้นที่นครปฐม สมัยนั้นนครปฐมอยู่ชายทะเล แต่ตอนนั้นมันงอกออกไปถึงชะอำ แสดงว่าช่วงสองพันกว่าปีมันเล่นงอกออกไปสามจังหวัดเลยมั้ง ราชบุรี เพชรบุรี สองจังหวัด เพราะชะอำนี่มันติดกับหัวหินไซ้มัย ? หัวหินนี่ของประจวบ สองพันกว่าปีนี้ได้มาสองจังหวัด แล้วทำไมว่าสมัยนั้นภูกระดึงอยู่ในทะเลจะเป็นไปไม่ได้ไซ้มัย? มันก็เป็นไปได้ งอกมาเรื่อย ๆ ยาวออกมาเรื่อย ดูในเรื่องดาที่สามที่ลามาครอบสัง ลัมปา ท่านเขียน ท่านลงไปฝึกมรณานุสติในอุโมงค์ใต้ดิน มันขุดลึกเข้าไป จนบอกไม่ถูกว่าลึกลงไปใต้แผ่นดินมากเท่าไร เขาบอกว่าอากาศมันเต็มไปด้วยไฟฟ้าสถิตย์ถึงขนาดว่าต้องถือทองไปแทงหนึ่งพอเดิน ๆ แล้วเอาทองจี้กับผนัง ไฟฟ้าจะเล่นปรี๊ด ๆ ออกไปเลย พอลงไปไปถึงตรงนั้นแล้ว จะมีซากศพของบรรพบุรุษของทิเบตอยู่ ผู้ชายสูงสี่เมตร ผู้หญิงสูงสามเมตร ซากศพยังสมบูรณ์อยู่เพราะเขาเก็บเอาไว้ในที่ ๆ อุณหภูมิขนาดนั้นมันอยู่ตัวเลยละมันแห้งถึงขนาดไฟฟ้าสถิตย์มันเกิดทั่วไปหมด เชื้อโรคมันเกิดไม่ได้มันก็เลยไม่เน่า แล้วเขามีการปิดทองปิดอะไรไว้ด้วย ลามาครอบสัง ท่านไปนั่งสมาธิตรงนั้น เห็นอดีตชาติของตัวเองว่าในชาติที่เห็นผู้ชายผู้หญิงใหญ่ขนาดนั้นท่านก็เคยเกิด ชาติที่ท่านเกิดท่านบอกว่าทิเบตอยู่ชายทะเล คราวนี้พวกศึกษาธรณีวิทยาเขาบอกว่า อนุทวีปอินเดียนี้ แต่แรกเริ่มมันไม่ได้อยู่ติด มันเป็นลักษณะ

เหมือนประเทศออสเตรเลียปัจจุบันนี้ คือ เป็นเกาะขนาดใหญ่ ออสเตรเลียนี้เป็นทวีปเลยนะแต่เป็นเกาะ โดนแรงกดดันกับการเคลื่อนที่ของพื้นโลกจนกระทั่งชนเข้ากับเทเบต แล้วก็ดันเอาเทเบตลอยสูงขึ้นไป กลายเป็นเทือกเขาหิมาลัย จากพื้นที่ชายทะเลมันดันสูงขึ้นไปที่เจ็ดแปด กิโลเมตรนี่มันน่าคิดนะ มันไปตรงกันว่านักธรณีวิทยา เออ..เขาก็คำนวณของเขาถูก ขณะเดียวกันของท่านที่พอนั่งสมาธิไปเกิดอติตังสฐาน ย้อนหลังไปก็รู้ว่าสมัยนั้นท่านก็เกิดริมทะเลเหมือนกัน แล้วคิดว่า จากเทเบตลงมา มันตั้งที่ประเทศว่าจะมาถึงทะเล

ถาม :

ตอบ : เด็กสาวๆ นะ คุณทิพวดี เหลืองตระกูล อยู่ในรณายก ภาวนาแล้ว เข้าถึงฌานได้เร็วมากกายทิพย์หลุดออกไปเลย แล้วเขาเอง เขาก็ไม่แน่ใจขั้นตอนอะไรต่าง ๆ ก็เลยมาถาม เคยมาที่นี้หนเดียว เขาไม่มาเยอะหรอก เขาเอาจริง (หัวเราะ) ถามครั้งเดียวแล้วมันทำเลยละ เป็นไง ถ้ามียังมีมันก็น่าสนใจประเภทมาแล้วมาอีกก็ต้องเตรียมไม้เรียวไว้รอ มาถึงก็ฟาดเลย

ถาม : แก่ขันธมาร แก่ยังงัย ?

ตอบ : ขันธมารไม่ต้องแก่ แค่พิจารณาว่าธรรมดาของมัน เป็นอย่างนี้ จะตายก็ช่างมัน เราจะทำความดีนะ หรือไม่ก็จับอยู่ กับอาณาปานสติมันจะกินได้น้อยมาก ไอ้ที่นั่นทนอยู่ทุกวันนี้จริง ๆ ก็คือว่ามันได้ด้วย ถ้ามันไม่ได้ ก็ไม่มาทนนั่งหรอก โอ้โฮ ! ทรมาน ทรกรรมวันหนึ่งสิบกว่าชั่วโมง ฟังแล้วซึ่มไปเลยมั๊ย ? เขามาครั้งเดียว เขาทำได้ขนาดเนี่ยะ เขาจะไปต่อสมาบัติแปดแต่ต่อไม่ออก เหตุที่ต่อ

ไม่ออก เพราะว่าพอถึงฌานสี่บิภกายในมันจะหลุดไปเลย ตั้งภาพภสิณ ไม่ทัน บอกว่าถ้าได้ขนาดนั้นไม่ต้องมาเสียเวลาต่อหรือก ไปยาวเลยเป็น เราจะเสียเวลามาต่อมั๊ย นั่นมันยิ่งกว่าสมาบัติแปดแล้วนะ สมาบัติแปดคือกำลังมันเท่ากันไง มันใช้กำลังของฌานสี่ในการพิจารณา คล้าย ๆ วิปัสสนาญาณเลย แต่ว่ามันพิจารณาด้วยกำลังของฌานสี่ มันก็เลยละเอียดมาก ถ้าถึงอาภิกขุญญายตนะฌานนี้ มันเห็นชัด ๆ เลยว่า คน สัตว์ วัตถุ ธาตุ สิ่งของทุกอย่าง เกิดขึ้นในเบื้องต้น เปลี่ยนแปลงในท่ามกลาง ในที่สุดก็สลายหมดแม้กระทั่งตัวเราก็มไม่มีอะไรเหลือ แม้แต่นิดหนึ่งก็ไม่ ต่อหน้านั้นพูดง่าย ๆ ว่าทั้งโลก ทั้งจักรวาล แสนโกฏจักรวาลนี้มันเกลี้ยงไม่มีอะไรเหลือเลย แม้แต่นิดเดียวก็ไม่มี มันรู้สึกว่าการกำลังของมันกว้างไกล แต่ถ้าไปติดอยู่ตรงนั้นนี่มันแยเลย มันก็ต้องต่อหยุดไว้วันหนึ่ง เออ ! ตายก็ตายไป เราจะไปนิพพาน จบ ประกันความเสี่ยง

ถาม : เราต้องพิจารณา (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : ได้ ถ้าหากว่าเป็นอนุรูปฌานนี้ มันจะต้องตั้งภาพภสิณ ขึ้นมาก่อน เพราะงั้นมันก็ต้องได้ฌานสี่ด้วย แต่คราวนี้ของเราเนี่ย ยังไง ละ เห็นข้างซี้ ซี้ตามข้างไปมั่งก็ได้ มันไม่ได้ถึงขนาดนั้นเราก็จิภาณาไว้ ก่อนใช้มั๊ย ? ถึงมันจะไม่ใช่เป็นอนุรูปฌาน มันก็เป็นวิปัสสนาญาณไปเลย เกิด ปัญญาไปเลย หมดเรื่องไป สมัยนี้เสียทำเด็กกันนะ โนนแนะ ตัวเบียด มันไป เล่นที่วัดมาแล้วนะ (หัวเราะ) เด็กตัวขนาดเนี่ย กำลังใจมันไปถึงวัดมาแล้วนั่นนะ ใครว่าวัดไกล ตามญาติไปตามผู้ใหญ่ไป บอกเขาว่าเดี๋ยวคราวหน้ามาอีกนะ มาจะมา เด็กหญิงกำไร กำไรไม่ยอมขาดทุน ฟังแล้วชื่นใจ

ของเขามันเหมือนกันเดินรอยเดียวกันมาเลย แต่แรกทางบ้านเขา
แม่เขาคุมมาเลย เพราะกลัวลูกเขาจะบ้า บอกไม่ได้บ้าหรือก สติมันดีกว่า
โยมเยอะเลย (หัวเราะ) เขาแปลกใจว่าลูกเขาเป็นผู้หญิงรุ่น ๆ แห่ ๆ ทำไม่
ไม่กินไม่เที่ยวอย่างกับญาติโยมเพื่อนฝูงอย่างนั้นนะ ตั้งหน้าตั้งตา
ภาวนาอย่างเดียว สติดีกว่าเยอะ ในท่ามกลางความวุ่นวายเร้าร้อน
ของโลกนี้ เขามีสติรู้อยู่ว่ามันไม่ดี พยายามจะปลีกตัวออกจากมัน
คนที่คิดอย่างนี้ทำอย่างนี้ ไม่ใช่บ้านะ ดิกว่าเราเยอะเลย คอยดูนะ
นี่ปีที่แล้วมา นี่ปีนี้ไตรมาส เดียวดูว่าปีหน้าจะมีอะไรก้าวหน้ากว่านี้ พวกนี้
ถ้าทำถึงตรงจุดนี้แล้ว ไม่ต้องฟังครูบาอาจารย์อย่างเรา ๆ นี้ได้เลย เพราะ
ว่าครูบาอาจารย์ข้างบนนี้สำคัญกว่า กราบทูลถามตรงต่อองค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย หรือไม่ก็นั้น ถามหลวงพ่อก็ได้ ถามท่านแม่ก็ได้
ถามท่านปู่ก็ได้ ถามท่านย่าก็ได้ พวกเรานี่พอใกล้พระทีหนึ่ง
กำลังใจดีทีหนึ่ง ของเขาที่อยู่ห่างก็ทำได้

ถาม : มันมีบารมีเก่าหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : มันมีส่วนด้วย แต่ขณะเดียวกัน จุดที่สำคัญที่สุดคือการ
กระทำที่ต่อเนื่อง พวกเรามันขาดการกระทำที่ต่อเนื่อง พอเราทำ ๆ
เสร็จ เราก็กิ่งไปใช้ผลของมัน แหม ! รื่นเริงกระดีกระตี๋ อารมณ์ใจดี
จึงใช่มี สักพักเดียวพัง หน้าดำมาอีกแล้ว นั่นนะเราขาดการกระทำ
ที่ต่อเนื่อง ส่วนของเขา เขาทำต่อเนื่องตามกันไปเรื่อย ไปเรื่อย คนที่ทำ
ต่อตามกันถึงมันจะเป็นโลกียฌานก็ตามกิเลสมันกินได้ยาก มันไม่เปิด
โอกาสให้นะ ยังไง ๆ กูก็เกาะฉานเอาไว้ก่อน

ถาม :

ตอบ :ท่านบอกว่า ฉันไม่ยอมให้จิตเคลื่อนจากนิพพาน
แม้แต่วินาทีเดียว เป็นเราทำอย่างนั้นเครียดตายเลยใช่มี๊ ? แต่กำลัง
ของท่านถึงท่านทำได้ ต้องให้มันต่อเนื่องตามกัน ตอนนั้นนี่ปัญญามัน
ชัดมากเลย มันรู้ว่าเปิดช่องแม้แต่นิดเดียว กิเลสมันจะตีเราอิท่าไหน
แล้วถ้ามันตีเราได้แล้ว คราวนี้ตายแน่ หลวงพ่อบอกว่าประมาทคิด
ว่าได้สมาบัติแปดแล้วสบายมาก ปรากฏว่าวันนั้นมันพังโครมเดียวเหลือ
แค่อุچارสมาธิเท่านั้นเอง ต้องใช้คำว่าอุچارฌาน คือ มันหนักแน่น
กว่าอุچارสมาธินิดหนึ่ง แต่ไม่ใช่ปฐมฌาน จัดยังงี้ก็ขึ้นปฐมฌานไม่ได้
ท่านบอกว่าไอ้บ้านมีแปดเสา อยู่ ๆ มันเหลือเสาแค่ครึ่งต้น มันจะโดนทับ
ตายเอา นั่นนะประมาทนิดเดียวเอง พอได้บทเรียนนี้เข็ด ไม่ยอมเปิด
โอกาสให้มันอีกเลย ขึ้นเปิดโอกาสให้มันอีกเสร็จแน่ ๆ มันตีเราที่มันไม่
เสียนา มันจะเอาเราไว้เป็นบริวารของมัน มันทรมาณสารพัดต้องดิ้นรน
ต้องต่อสู้ ต้องผีน ทวนกระแสโลก ทวนไปทวนมาเหนื่อยก็ข้ามกระแส
พักมันเลยหมดเรื่อง ข้ามฝั่งแล้วมันไม่ต้องไปทวนกับใครใช่มี๊ ? น้ำแรง
แค่ไหนก็พัดเราไปไม่ได้ ก็ขึ้นฝั่งไป

ถาม : อย่างนี้ถือว่า เขาคิดว่าเขาเป็นภิกษุณีแล้ว อย่างนี้ถือว่า
ผิดมี๊ ?

ตอบ : จริง ๆ แล้ว มันเป็นไม่สมบูรณ์ ถ้าหากว่าทำตัวสูงกว่าเขา
อย่างเช่นว่าในลักษณะของการได้รับการกราบไหว้บูชา ถ้าหากว่าเขา
กระทำในเจตนาเพื่อสงฆ์จริง ๆ อย่างเช่นว่าอาจมีการถวายสังฆทาน
ถ้าหากว่ารับนี้ตัวเองไม่สามารถที่จะใช้ได้ ถ้าใช้นี้ผิด จะไปกินไปใช้
ในลักษณะนั้นผิด เพราะไม่ใช่สงฆ์ที่แท้จริงใช่มี๊ ? ก็จำเป็นที่จะต้อง

เอาไปเพื่อส่วนรวมเท่านั้น ถ้าเพื่อตัวเองเมื่อไรก็แปลว่าได้รับโทษแน่นอน
ถาม : ถ้าเพื่อส่วนรวม แต่ว่าฉันด้วย ?

ตอบ : ส่วนหนึ่งมันต้องดูเจตนาคนที่เขาให้ ถ้าหากว่าเขาให้มา
แล้วเราแบ่งไปใส่บาตรพระชะหมดเรื่องหมดราวไป ไอ้ที่เหลือแล้วค่อย
มาว่ากัน อย่างมันก็ได้ อยู่ แต่ว่าถ้าถึงเวลาฟาดเลย อย่างนี้มันต้องคิดกัน
หน่อย ลำบากมาก ในปัจจุบัน ไม่ใช่แต่ภิกษุณีหรือภรรยา บรรดานักบวช
ด้วยกันนี่ ถ้าหากมีผู้ต้องอาบัติสังฆาทิเสส คือขาดความเป็นพระ
ชั่วคราว กับผู้ที่ต้องอาบัติปาราชิก คือ ขาดความเป็นพระไปแล้วแต่
ยังนั่งเหลืองหมเหลืองอยู่ ถึงเวลาแล้วเข้าไปในพิธีของการบวชนั้น
ไม่ว่าจะเข้าไปในฐานะของอุปัชฌาย์หรือในฐานะของคู่สวด หรือเข้าไปใน
ฐานะของพระอันดับเพื่อให้เพื่อให้ครบองค์สงฆ์ มีอยู่แม้แต่คนเดียว
สังฆกรรมนั้นเสีย การบวชพระนั้นจะไม่เป็นพระเป็นแค่เณรเท่านั้น
มันก็จะไปช่วยตัวคนบวชตัวเองเป็นแค่เณรแต่คิดว่าเป็นพระ แล้วไปกิน
ร่วมกับพระ นอนร่วมกับพระ ทำสังฆกรรมร่วมกับพระ ก็บรรลัษณะ
ชิมันกลายเป็นโทษมากขึ้นทุกวัน ๆ โดยที่ตัวเองก็ไม่รู้ตัว เพราะคิดว่า
บวชมาถูกต้องแล้ว ในปัจจุบันนี้มันมากต่อมากด้วยกัน ไม่ใช่แต่ภิกษุณี
บวชแล้วไม่เป็นภิกษุณีหรือภิกษุบวชแล้วไม่เป็นภิกษุก็เยอะ

ถาม : แต่ที่นี้คือ เจตนาเขาก็ไม่ทราบ ?

ตอบ : เขาไม่รู้อะไร ๆ มันเกิดโทษโดยไม่รู้ตัว แบบเดียวกับยา
พิษงู กินรู้หรือไม่รู้มันตายเหมือนกัน อันตรายมากเลย ที่วัดทำขง
สมัยช่วงที่บวชอยู่มีอยู่สองปีติดกัน ที่ถึงเวลาวันเข้าพรรษาหลวงพ่อก่อน
จะสวดอุทิศให้ใหม่ต่อหน้าพระประธาน พระประธานคือพระพุทธเจ้า

เท่ากับเป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่อเท่ากับเป็นคู่สวด สวดอุทิศให้ใหม่เลย
ไอ้เราก็สงสัยข้องใจอยู่ ปรากฏว่าพระพี่ ๆ ที่ท่านอาวุโสกว่า ท่านบอกว่า
สังฆกรรมวันนั้นต้องมีพระที่ขาดความเป็นพระอยู่ด้วยแน่เลย เพราะ
ฉะนั้นเมื่อมีอยู่ ถึงเวลาพอเข้าพรรษาเหลือเฉพาะพระวัดของเรา ท่านก็
เลยสวดอุทิศให้ใหม่ เพื่อให้มาเริ่มต้นเป็นพระกันใหม่วันนั้นเลย มีอยู่สอง
ปีติดกันประมาณปี ๒๕๒๙ , ๒๕๓๐ แล้วหลังจากนั้นก็ไม่มีอีก แสดงว่า
สังฆกรรมครั้งหลัง ๆ นี้บริสุทธิ์ แต่ว่าอย่างว่าแหละ ถึงบวชแล้วถูกต้อง
กลายเป็นภิกษุไปแล้วปฏิบัติผิดโทษมันก็สาหัส ฟังๆ แล้วน้ำหนักใจ
นะ ไปบวชเองซะหน่อยก็จะรู้ (หัวเราะ) พอบวชได้สามพรรษาอาดตามี
ความคิดว่า ที่เขาบวช ๆ กันได้จะชั่วจะดีอะไรก็ตาม ถ้ามันบวชได้
นาน ๆ นี้ ยอมกราบเท้าได้ทุกองค์เลย เห็นมัย ? จะดีจะเลวกราบได้
ทั้งนั้น ทำไมเขาอึดขนาดนั้น อยู่ได้ยังไง กว่าเราจะปรับตัวให้เข้ากับศีล
ได้ ให้ลงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ขยับตัวเมื่อไหร่ให้รู้ว่าศีลจะบก
พร่องมัยนี้สามปีกว่า ดังนั้นมันมีอยู่ช่วงหนึ่งที่หลวงพ่อก่อนเป็นเจ้า
อาวาสวัดบางนมโคอยู่หกปี ช่วงนั้นใครเอาลูกไปบวชกับหลวงพ่อก่อน
หลวงพ่อก่อนบอกว่าต้องบวชสามปี ถึงจะให้บวช หลวงพ่อก่อนบอกว่า
ข้านี้กว่าคนจะไม่มาบวชวัดบางนมโคแล้ว ปรากฏว่าบวชกันเยอะขึ้น
บังคับว่าต้องบวชสามปี คือปีแรกศึกษาศีลในพระปาติโมกข์สองร้อย
ยี่สิบเจ็ดข้อให้ครบ ปีที่สองมาเริ่มขยายมาให้เกี่ยวกับบอภิสมาจาร คือ
มารยาทเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เป็นศีลละเอียดเพิ่มขึ้นอีก ศีลพระไม่ได้มีแค่
สองร้อยยี่สิบเจ็ดนะ ถ้าวรโมภิสมาจารแล้วบานเบอะเลยล่ะ พอปีที่สามนี้
รู้ครบทั้งสองอย่างแล้ว ทีนี้จะอยู่หรือจะสึกก็เชิญ เพราะฉะนั้นสมัยที่

หลวงพ่อยู่วัดบางนมโคนี้ หลวงพ่อเล่าให้ฟังว่าคนเอาลูกไปบวชกันเยอะแล้วชอบใจด้วย เพราะหลวงพ่อก่อนเข้บงวดอบรมดี ล้อชะสามพรรษาเลย ไม่สึกไปชะเยอะ (หัวเราะ) คนไหนหวังว่าลูกหลานจะสีกไปแต่งงาน หรือสีกไปทำมาหากินนี้ กลายเป็นพระยาวไปเลยก็มี

ถาม : แล้วมีคนสีกมั๊ย ?

ตอบ : ท่านบอกแล้วว่า ถ้าหากว่าบวชที่ท่านก็ต้องสามปีแต่ถ้าหากว่าสามปีไปแล้วจะบวชหรือจะสีกท่านไม่ว่า เป็นเราไต่ยีนสามเดือนก็จะแยแล้ว นี่สามปีจะไหวมั๊ย ? ออกแตกตายพอดี

ถาม : คนที่กำลังเดินจงกรม ผมนึกไปนึกมา แล้วก็นึกว่าเวลาที่เขาเดินจงกรมเขาต้องจับลมหายใจยังไง พอนึกไปเรื่อย ๆ ผมว่าคนเดินจงกรมนี้ก็ต่อหะได้ซิทำอย่างนี้ มันก็ต้องเดินลอยไปในอากาศแล้วผมก็รู้สึกมันเหมือนกับเป็นจริงเป็นจัง แล้วอย่างนี้ผมฟุ้งซ่านหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : มันไม่ฟุ้งซ่านหรอก ทำถึงที่สุดจริง ๆ ถ้าพื้นฐานเก่าของวาโยกสิณมันก็ไปได้หรอก

ถาม :

ตอบ : ไม่ต้องแก้ เพราะว่าวิสัยของเขาเป็นอย่างนั้น ถ้าหากว่าคนหวงสมบัติ อยากจะแก้ต้องแนะนำเขาเกี่ยวกับเรื่องทานบารมี อย่างเช่นให้เขาทำบุญอย่างนั้นมันจะค่อย ๆ ลด ละ ตัวนี้ลงไปได้ที่ละน้อยถึงมันจะช้า แต่ว่ามันยังดีเพราะว่าจะช่วยให้เขาสร้างสมบุญสร้างสมบารมีให้มากขึ้น ตัดตัวโลก ตัวตระหนี่ให้น้อยลง แล้วพอระยะหลัง ๆ เตี่ยวเขาก็ให้คล่องตัวเขาเอง คราวนี้มันสำคัญอยู่ตรงแนะนำนั้นแหละ

เพราะว่าต้องดูว่าท่านชอบแบบไหน อย่างเช่นบางคนบอกให้สร้างโบสถ์สร้างศาลา ทำกฐิน ไม่ทำหรอกแต่ถ้าหากให้เลี้ยงเด็กยากจนสงเคราะห์คนตาบอด คือกตใจอยากจะทำอะไรอย่างนี้ ต้องดูจังหวะให้ดี ๆ ไม่งั้นเตี่ยวพลอยจะโกรธเราไปด้วย

ถาม : แล้วก็เขาจะเป็นโรคเวียนหัวบ่อย ๆ มียาทาแล้วเหมือนจะเป็นแวนเป็นกรรมยังงไม่ทราบ ต้องเวียนเข้าโรงพยาบาลบ่อย ๆ ยังงไม่รุ้ พอออกมาเขาเล่าให้ฟังว่า นอนอยู่บนเตียงคนไข้ข้างในนี้ ร้อนมากเลย ร้อน ๆ เผาไหม้อยู่ข้างใน ส่วนข้างนอกในห้องนี้เย็น แล้วปวดหัวตี้ว ๆ ไปหมดเลย

ตอบ : พวกที่เป็นโรคปวดหัวประจำ มันเป็นเศษกรรมจากการผิดศีลข้อสุราเมรัย ในชาติก่อนนี้ก็กระเบิดเกิดเทิงเลยนั่นนะ แต่ขนาดนั้นยังเรียกว่าน้อยนะ พวกโรคปวดหัวประจำนี่ถือว่ามีน้อย ถ้าหากว่าพวกที่เป็นโรคประสาทนี่กินปานกลาง ถ้าบ้าเลยนี่กินเยอะ เพราะฉะนั้นอย่างนั้นนะถือว่ามีน้อยนะเศษกรรมมันตามมา

ถาม : แล้วชาติก่อน ชาตินี้ ชาติหน้านี้มีจริงหรือเปล่านั้น ?

ตอบ : มีซิ เมื่อวานมีมั๊ย ? แล้วพรุ่งนี้มีมั๊ย ? แบบเดียวกัน ชาติก่อนก็มี ชาตินี้ก็มี ชาติหน้าก็มี อยากพิสูจน์นี่ฝึกให้ได้แล้วไปดู จะได้ว่าก่อนหน้าที่เราเป็นอย่างไรมา แต่ละชาติจนที่สุดก็จนแล้ว รวยที่สุดก็รวยแล้ว มีอำนาจก็มีแล้ว ได้วาสนาก็เป็นแล้ว มันจะเบือจะได้เซ็ดชะทีไม่งั้นเตี่ยวไม่เซ็ดชอยากเกิดอีก เกิดชาติหน้าเอาให้สวยเหมือนน้องมือปอะโรอย่างนี้ ดีไม่มีมันก็คิดจะหลอชะเอง ไม่ใช่มีแฟนหล่อนะ ขอเกิดใหม่หลอชะเองอยากเป็นผู้ชายมั่ง

ถาม : มีความรู้สึกที่ไม่ถูกกับพ่อเลย

ตอบ : หา..ไม่ต้องถูก อยู่ห่าง ๆ ไว้ บางคนเป็นในลักษณะนั้น คือเกิดมาแล้วเขาไม่ชอบหน้า ไม่จำเป็น เราตั้งใจแม่เมตตาให้เขาเป็นปกติ ต่อไปกรรมตัวนี้จะค่อย ๆ คลายตัวลง อยู่ครอบครัวเดียวกัน มันต้องมีกรรมเนื่องกันมา มันถึงเกิดเป็นพ่อเป็นลูกกัน แต่ว่าขณะเดียวกันในชาติก่อนเราอาจทำผิดคิดร้ายอะไรไว้ ทำให้เขาไม่ชอบขึ้นหน้าเรา แต่ว่ากรรมทุกอย่างถึงเวลาถึงวาระมันจบลงมันสิ้นลง ถึงวาระมันสลายตัวลงได้ เพราะฉะนั้นเราก็อย่าไปโกรธไปเกลียดอะไรท่าน นึกซะว่าเราทำไม่ดีเอง ถึงได้เจออะไรลักษณะอย่างนี้ ตั้งใจแม่เมตตาให้กับท่านสงเคราะห์ท่านอยู่ตลอด ทำบุญเมื่อไรก็นึกถึงท่าน ให้ช่วยด้วย ขอให้ผลบุญอันนี้ขอให้พ่อหายโกรธหายเกลียดเราซะที ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ เตียวดีขึ้นเอง แล้วของเราล่ะถูกมั๊ย

ถาม : (ฟังไม่ชัด-ถวายข้าวพระพุทธรูป) ท่านได้หรือเปล่าคะ ?

ตอบ : ได้ ถ้าหากว่าเป็นข้าวที่ถวายพระพุทธรูปในบ้านของเรา ลามาแล้วก็กินได้เลย แต่ถ้าหากเป็นพระพุทธรูปในวัดกินเมื่อไร ก็ชำระหนี้สงฆ์ซะดี ๆ ไม่งั้นติดหนี้แน่ ๆ บรรดาหมัดทายกณะมันเอาบ่อย ข้าวดี ๆ กับข้าวดี ๆ เอาไปถวายพระพุทธรูป แล้วเสร็จแล้วพอถึงเวลา มันลาไปฟาดเอง อย่างนั้นติดหนี้สงฆ์อยู่ทุกวัน ถ้าเป็นที่บ้านไม่เป็นไร แล้วอีกอย่างหนึ่งมีหลายคนที่ตั้งใจใส่บาตรที่หน้าบ้านตัวเองแล้วพระไม่มา ลักษณะอย่างนั้น ถ้าตั้งใจจะใส่อะไรจริง ๆ แล้วไปวัดเลย ไม่ทันเช้าก็ถวายเป็นอาหารเพลไป แต่ถ้าเวลาไปวัดเองไม่มี ก็กินเองซะเลย เอาไปถวายพระพุทธรูป เอาอันสงฆ์ซะหน่อยหนึ่งก่อน เมื่อพระสงฆ์ไม่มานี้ละ ถวาย

พ่อใหญ่ไปเลย หมดเรื่องไป อันนั้นยังถือเป็นของ ๆ เราอยู่นะ กินได้ไม่เป็นไร

ถาม : แล้วเวลากรวदन้าคะ จะแบ่งส่วนกุศลให้ใครได้บ้าง นอกจากญาติมิตร ?

ตอบ : สารพัด สารเพเลยจะ สรรพสัตว์ทุกภูมิทุกเหล่าถ้าใครโมทนาได้ ก็ให้มาโมทนา แต่ถ้ามาให้ญาติให้โยมของเรานี้ ถ้ารู้จักชื่อนามสกุลให้ตรง ๆ ไปเลย เพราะถ้าท่านกำลังน้อยเดี๋ยวจะแย่งสู้เขาไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าให้คนอื่นไปแล้วเราจะให้ใครอีกเท่าไรก็ได้ ผลบุญนั้นไม่ลดลง ยิ่งเยอะยิ่งดี ตัวเราจะได้ตัวเมตตาบารมีเพิ่มขึ้น

ถาม : แล้วพระที่เดินซื้อซีดีที่คลองถมคะ บาปมั๊ยคะ ?

ตอบ : จะไปบาปตรงไหนล่ะ ท่านไม่ขโมย เพียงแต่ว่าอย่าเป็นซีดีหนังไปแล้วกัน

ถาม : มันรวม ๆ ปน ๆ กันคะ ?

ตอบ : จะ แต่ถ้าหากเป็นซีดีเพลงจะไปฟังด้วยอะไรด้วยก็บรรลัยเลย ตอนซื้อนะไม่บาปหรอก แต่ถ้าเป็นหนังไปนั่งดู ไปนั่งเชียร์ หรือว่าเป็นหนังไปนั่งเพลินน้ำลายยืดไปเลย หรือว่าเป็นเพลงอะไร มัน ๆ แทบจะเดินเองก็โอเค ตอนซื้อไม่บาปหรอก ไปบาปตอนทำ ตอนฟัง ตอนดูไซ้มั๊ย ? แต่ส่วนใหญ่เจตนา เป็นอย่างนั้นไซ้มั๊ยล่ะ?

สนทนากับพระเล็ก สุธมมปญโญ

เดือนมิถุนายน ๒๕๔๔

ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

ถาม :

ตอบ : ลักษณะนี้ที่ไหนมันก็มี โบราณเขาถึงได้บอกว่า อันที่จริงคนเขาอยากเห็นเราดี แต่ถ้าเด่นขึ้นทุกทีเขาหมั่นไส้ จงทำดีแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย ไม่มีใครเขาอยากเห็นเราเด่นเกิน (หัวเราะ)

ถาม : ทำไมเราพูดแล้วเขาหาว่าเราแต่งเรื่องแต่เขาพูด (ฟังไม่ชัด)....?

ตอบ : หน้าฉากของคน กับไอ้การกระทำมันส่วนใหญ่คน ละอย่างกัน เขาว่าปากหวานแล้วก็กันเปรี้ยว ธรรมดาของมันเป็นอย่าง นี้ บางทีเขาเห็นเรารายได้ดีอะไรดี เขาก็อิจฉาเอา เป็นเรื่องปกติ

ถาม : เขาทำของเรามั๊ยครับ?

ตอบ : ถ้าเรื่องนั้นกลัว หาสมาเด็จองค์ปฐมให้ได้แล้วตั้งใจบูชาทุก วัน ผู้ใดบูชาสมาเด็จองค์ปฐม ใครคิดร้ายจะแพภัยตัวเอง นั่งเฉยๆ ไม่ต้องทำอะไรหรอก วันๆ เราสวดมนต์ไหว้พระเสร็จก็ยืนยิ้มชายของได้ ใครมันกลั่นมันแกล้งอีท่าไหน มันจะรับและคืนไปหลายเท่าเลย

ถาม : หนูอ่านหนังสือไม่ได้ ไม่ได้เรียนมา

ตอบ : อ่านหนังสือไม่ได้ก็ไม่ว่า ไม่ได้เรียนก็ไม่เป็นไรนี่ ตั้งใจ บูชาสวดมนต์ได้แคไหนเอาแค่นั้นไม่ได้อะไร นะโม ตัสสะ ก็พอ

ถาม : แล้วมีวิธีไหนที่ให้เราเลิกทำ?

ตอบ : เวรกรรม ก็บอกวิธีแก้อยู่ในใจ ก็แหม..ไม่คิดจะฟังหรือ?

ถาม : คือเขากัดไม่ปล่อย

ตอบ : ก็เรื่องของเขา มันยิ่งกัดเราแรง ถ้าทำตามวิธีที่ว่า โดน เองหนัก เราไม่ทำอะไรเขา ไม่ได้คิดร้ายต่อเขา เขาทำแล้วผลการ กระทำของเขาเกิดแก่เขาเอง

ถาม : แล้วอย่างเขาใช้เต็ยัจฉานวิชามาทำเราเนี่ย?

ตอบ : ถ้าทำอย่างอาตมาว่า ให้เต็ยัจฉานอีกแปดซาก็ทำอะไร ไม่ได้หรอก อย่าว่าแต่สี่ขาละเลย ถ้าทำอย่างที่ว่านี้มีแต่ว่าจะอยู่เท่าไร ถ้าเขาต้องการให้เราไปเขาก็ไปเอง ถ้าเขาต้องการให้เราเงิงเขาก็เงิงเอง ง่ายดีมั๊ย? เราอยู่เฉยๆไม่ต้องทำอะไรเอาอย่างหลวงพ่อบุชิต หลวงพ่อท่าน บอกว่าถ้าท่านนิมให้สองครั้งแล้วไม่เอาด้วยนี่ ครั้งที่สามไม่ตอบเป็นว่า เลิกกัน มันก็แค่นั้นแหละ อยู่ด้วยความดี อยู่ตามระเบียบวินัย ตาม แบบแผน ถ้าเราไม่ผิด เขาทำอะไรไม่ได้หรอก

ถาม : เต็ยเป็นตรงนั้น เต็ยเป็นตรงนี้

ตอบ : ธรรมดา คนเราทุกคนเจ็บไข้ได้ป่วย เกิดจากกรรมเก่า ของการฆ่าคน ฆ่าสัตว์ ในอดีตเคยทำไว้ ต้นทุนใช้หนี้เขาแล้ว เหลือแต่ เศษกรรม เศษกรรมนี้ทำให้ป่วยบ่อยถ้าไม่ต้องการให้ป่วยบ่อย หมั่น ปล่อยชีวิตสัตว์ที่จะถูกฆ่า จะเป็นกุ้ง หอย ปู ปลาอะไรก็ได้ที่เขาขายให้ เป็นอาหารนั้นนะ ซื่อปล่อยมันชะทุกเดือน เดือนละตัวสองตัวก็ได้ เรื่อง พวกนี้จะเบาละ

ถาม : เรื่องงานนี้จะมีปัญหา ต้องอยู่กันไปตลอด หรือจะรีบร้อย?

ตอบ : งานทุกอย่างมีปัญหาทั้งนั้น เพียงแต่ว่าเราจะมีสติแก้ไขปัญหานั้นหรือเปล่า ไม่มีปัญหามันก็ไม่ใช่ งานซิ แล้วมีใครมีงานไม่มีปัญหามั่ง ถ้าใครมีจะไปช่วยทำ

ถาม : อยู่กันมาสามปีกว่าสี่ปีไม่เคยมีปัญหาเลย เริ่มต้นตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว เรื่อย ๆ มาจนถึงทุกวันนี้ที่นี้จะรบกวนให้คุณ บุคคลสองคนนี้จะฟังใครได้มั๊ย?

ตอบ : เอากลับไปเลย ให้อธิบายเรื่องนี้ไม่ดูให้ใคร ดูไปมันก็จะประเภทไปรักคนหนึ่งเกลียดคนหนึ่ง ไม่มีประโยชน์สำหรับพระที่จะทำ ถ้ายังลูกถามว่าฟังใครได้ ไม่ฟังใครได้นี้ไล่เลยนะ ลูกเรา ฟังได้หรือไม่ก็ต้องเลี้ยงเขา ต้องดูแลเขา ต้องให้การศึกษาเขาให้เต็มที่ บางคนลูกเกิดมาบ๊อบไปถามหมอดู หมอดูบอกฟังไม่ได้ก็เลยเกลียดลูกมาตั้งแต่เล็กโดยที่ไม่ใช่ความผิดของลูกเลยก็มี เพราะฉะนั้นเรื่องพรรคนั้นไม่ต้องถามพระ พระบอกไม่ได้ บอกได้ก็ไม่บอก

ถาม : อยากจะทราบว่ามีอะไรที่เราทำไม่ถูก อยากจะแก้ไขอะไรอย่างนี้?

ตอบ : เราอยู่ที่ไหนก็ตาม ในแต่ละสถานที่จะมีสิ่งไม่มีตัวตนที่เป็นเจ้าของสถานที่เดิมอยู่ ถ้าเราให้ความเคารพ ให้ความเกรงใจเขา อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ จำเอาไว้ให้แม่น ๆ ยกเว้นว่าเราไม่ให้ความเคารพ ก็ปี ๆ ก็ข้ามหัวเขา อย่างนั้นล่ะจะมีเรื่องบ้าง

ถาม :

ตอบ : บอกอะไรแล้วฟัง ฉันเป็นคนพูดน้อย แต่มักติตรงเป่า เพราะฉะนั้นมันจะแรง เหมือนยังกับถูกตำ แล้วตั้งใจฟังให้ดี ๆ ถ้า

บอกแล้วไม่ฟัง ฉันก็เลิกพูดด้วย แค่นั้นเอง วันนีวันเสาร์ไม่ใช่หรือ คุณตุ้ย วันเสาร์ต้องใส่สีดำสิ เพราะว่า

เสาร์วโรรุจิฉ้วน	ดำดี
ทรงสรรพาวุธลี	ลาคเต้า
ออกแยงยุทไพรี	รณภาพ
เทเวศร์อวยชัยเข้า	คำให้สถาพร

สีแดงต้องวันอาทิตย์ (หัวเราะ)

ระวิสิทธิด้วย	อาภรณ์
แดงพิจิตร อลงกรณ์	ก่องแก้ว
ทรงแสงชนูศร	ลีลาศ
เสด็จสู่สงครามแล้ว	ฝั่งพัน ไพรี

วันอาทิตย์เขาใส่สีแดง ตำราพิชัยสงคราม

จันทรवारภุชณพื้น	โขมภัสตร์
กรกลิงดาบขัด	เพริศแพรว
เสด็จจรก่าจัดดัส	กรราช
ตามพิชัยฤกษ์แล้ว	ล่อมล้าง ศัตรู
ภุมวารพิเศษด้วย	ชมภู
ทรงพระแสงกรชู	ดาบตั้ง
เจกองค์มฤตยู	ยุรยาตร
มवलอรินทร์ ต่อตั้ง	แตกด้วย เตชา

เขาจะบอกให้ทุกวัน ระวังก็วันอาทิตย์ ฤกษ์มะกัวันอังคาร เป็นคนสมัยใหม่ รู้เรื่องเก่าไว้หนอยก็ดี แต่วันนี้น้ำมันแปลก ๆ เด็กสมัยนี้เขาเรียน กับของเรา

เรียนมันคนละตำรากัน สมัยเด็ก ๆ ที่เรียนจำได้ว่าพฤษศีน้ำเงิน วันศุกร์สีม่วง วันเสาร์สีดํา สมัยนี้เขาเปลี่ยนหมด เปลี่ยนเป็นพฤษศีส้ม ศุกร์สีอะไรไม่รู้กลายเป็นคนละตำรากัน สมัยก่อนกว่าจะโตขึ้นมาเป็นผู้ เป็นคนได้ต้องเรียนสารพัดวิชา ฤกษ์ล่าง ฤกษ์บน ตำราอาวรุช ตำราพิชัย สงคราม ปลูกเสก เลขยันต์ อะไรสารพัดสารเพ ต้องแม่นตำรา ต้องคล่อง ตำรา แค่การรบใช้มัยมันต้องเริ่มต้นมาจากโน่นยกทัพแล้วต้องใช้ฤกษ์ อะไร มีกระทั่งการฤกษ์ล่าง ฤกษ์บน ดูดาว ดูลม

ถาม :

ตอบ : อยากเก่งไม่ใช่เรื่องผิดโยม แต่ว่าในขณะที่ปฏิบัติ เรา ต้องลืมคำว่าอยากให้ได้ ถ้าตรบใดที่เราอยุ่อยากอยุ่จิตใจจะวอกแวก เขาเรียกว่าอุทธัจจะกุกุจจะคือฟุ้งซ่าน ในเมื่อฟุ้งซ่านก็แสดงว่าตัว นิรวรณคือเครื่องกั้นความดี นั้นยังทำหน้าที่ของมันอยู่ เราก็ไม่สามารถ เข้าถึงที่สุดของอารมณ์ได้ คราวนี้การที่เราอยากเป็นเรื่องปกติ ถ้าไม่ อยุ่อยากก็ไม่มาปฏิบัติ แต่เราตั้งความหวังว่าเราทำอย่างนี้เพื่ออะไรแล้ว ให้ลืมความคิดนั้นเสียตั้งหน้าตั้งตาภาวนาอย่างเดียว มันจะเป็นอย่างไร ช่างมัน มันจะได้อย่างไรช่างมัน ถ้าทำอย่างนี้ได้จะเกิดผลเร็วมาก แต่ถ้า เรายังทำไปอยากไปอยุ่ ผลมันจะช้า หรือไม่ก็ไม่ได้สักที

ถาม : แล้วถ้าหากจะไม่ให้โกรธละเจ้าคะ?

ตอบ : อันนี้ต้องมีสติรู้ให้ทัน ความโกรธจะเข้ามาหาเราง่ายที่สุด ทางตากับทางหู ตาเห็นรับเข้าไปสู่ใจ ไม่พอใจ หูได้ยินรับเข้าไปสู่ใจ ไม่พอใจ ในเมื่อไม่พอใจ มันก็จะเริ่มกรุ่นขึ้นมาลักษณะเหมือนกับควันขึ้น แล้ว พอควันขึ้นถ้าเราปล่อยโดยการที่ไปนึกคิดปรุงแต่งต่อ มันก็จะ เป็น

เปลวไฟไหม้ละครวนี้กลายเป็นโทสะ พอทำเขาไม่ได้ ด่าเขาไม่ได้ อย่างใจ ทำร้ายเขาไม่ได้อย่างใจ คราวนี้พยายามที่จะ มันก็มีแต่เผาเรายู่ คนเดียวเพราะฉะนั้นสติต้องรู้เท่าทัน พอตาเห็นจับสั๊กแต่ทำให้มันเห็น เท่านั้น หูได้ยินจับสั๊กแต่ทำให้มัน ได้ยินแค่นั้น ให้คิดว่าธรรมชาติของ เขาเป็นอย่างนั้น บุคคลที่ยังไม่เห็นทุกข์เห็นโทษว่าสิ่งที่เขาทำนั้นเป็น โทษ แก่คนอื่นอย่างไร เป็นโทษแก่ตัวเองอย่างไร เขาก็ยังทำสิ่งนั้นอยู่ ด้วยความยินดีและเต็มใจ แต่ว่าสิ่งนั้นจะเป็น โทษสาหัสกับเขาในภาย ภาคนหน้า เขาไม่สามารถจะมองเห็นได้ คนที่มองไม่เห็นโทษของตัวเอง จริ่ง ๆ แล้ว ไม่ใช่คนที่น่าโกรธ หากแต่เป็นคนที่น่าสงสารที่สุด ถ้าเรารู้จักคิดอย่างนี้มันก็จะไม่โกรธ หรือไม่ก็โกรธน้อยลง อยุ่ลืมนว่าสติ ต้องทันนะ ถ้าสติไม่ทันนี้มันพาเราไปหลายกิโลเลย กว่าจะดึงมันกลับได้

ถาม : เคยบอกว่าถ้าทำพรหมวิหารสี่ แล้วจะมองเห็นเหมือน..... (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : ก็คือว่าให้อารมณข์ของพรหมวิหารสี่นี้ทรงอยู่ในใจอยู่ ตลอดเวลา สมมติว่าโยมเริ่มในช่วงเช้า โยมพิจารณาว่าสรรพสัตว์ทั้ง หลายในโลกนี้มีปกติก็คือว่า เกิด แก่ เจ็บ ดาย เหมือนกับเรา เกิดขึ้นใน เบื้องต้น เปลี่ยนแปลงไปในท่ามกลางสลายไปในที่สุด ไม่มีตัวตน เราเขา ผู้ใดผู้หนึ่งที่จะทรงอยู่ได้นะ ทุกคนล้วนแล้วแต่เวียนว่ายอยู่ในทุกข์ทั้งสิ้น เราจะเบียดเบียนเขาหรือไม่เบียดเบียนเขา เขาก็ทุกข์ เขาจะไม่เบียด เบียนเราหรือเบียดเบียนเรา เราก็คือทุกข์ ต่างคนต่างทุกข์อยู่แล้ว เราอย่า ไปเพิ่มเติมความทุกข์อันนั้นให้แก่ผู้อื่นและตัวเราเลย ขอให้เขาทั้งหลาย เหล่านั้นจงเป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรมีกรรมและเบียดเบียนซึ่งกัน

และกันเลยตั้งใจแม่เมตตาออกไปในทิศทั้งสี่ จนกระทั่งกำลังใจของเรา
 เยือกเย็นทรงตัวแล้ว ให้โยมจับตัวอานาปานุสสติ คือลมหายใจเข้าออก
 ของเรานี้ภาวนาต่อไปเลย พอภาวนาอารมณ์ทรงตัวแล้วรักษา
 อารมณ์นั้นเอาไว้ ตัวอารมณ์พรหมวิหารสี่ก็จะทรงอยู่กับเราตลอด
 เวลาที่เรามีสติรู้ลมหายใจเข้าออกอยู่ ถ้าหลุดจากลมหายใจเข้า
 ออกเมื่อไรมันจะค่อย ๆ สลายตัวไป เพราะฉะนั้นถ้าโยมจะทรง
 ให้ได้ทั้งวันอย่างที่ว่า โยมต้องเกาะอารมณ์ภาวนาอยู่ตลอดคือหลัง
 จากที่แม่เมตตาจนอารมณ์ใจเยือกเย็นทรงตัว แล้วเกาะอารมณ์
 ภาวนาต่อไปเลย มันก็จะเข้าถึงอารมณ์สูงสุดของตัวนั้นได้ถ้าเราเข้า
 ถึงอารมณ์ของฌานสี่ยังได้สมบัติแปดยิ่งดีเราก็กะ ตรงจุดนั้นเอาไว้
 เราก็กะทรงพรหมวิหารสี่ได้ตลอด ถ้าตัวนี้อยู่กับเราตลอด เราก็กะไม่
 โกรธใคร เพราะว่าเรารักเขาเหมือนกับตัวเราไม่คิดอยากจะเบียดเบียน
 ใครสงสารเขาอยากให้เขาพ้นทุกข์เหมือนกัน ถ้าเขาทำอะไรดีก็พลอยยินดี
 ดีเมื่อเขาอยู่ดีมีความสุข ถ้าเขาตกอยู่ในความทุกข์ช่วยเหลือเขาจนสุดความ
 สามารถแล้ว ไม่สามารถช่วยเหลือได้ จึงปล่อยวางอยู่ในอุเบกขา อารมณ์
 เหล่านี้จะทรงอยู่กับเราตลอด ถ้าอารมณ์อุเบกขาทรงตัวศีลก็จะ
 บริสุทธิ์โดยอัตโนมัติ แล้วขณะเดียวกันว่าอารมณ์ตัวโกรธมันก็ลด
 ลง ค่อย ๆ ลดลงไปเรื่อย ถ้าหากว่าจิตใจเรายังเยือกเย็นในพรหม
 วิหารสี่ตลอดไป ตัวไฟโทสะมันก็ดับมอดไปเรื่อยจนกระทั่งมันสิ้น
 เชื้อไปเอง จริง ๆ แล้วพวกเราเวลาแม่เมตตาอะไรเสร็จแล้ว เราไม่ได้
 ภาวนาต่อให้อารมณ์มันทรงตัว หรือว่าถึงภาวนาต่อจนอารมณ์ทรง
 ตัว แต่ว่าเราลุกขึ้นแล้วเราไม่รักษาอารมณ์นั้นไว้ เราไปปล่อยเลย

ตัวรักษาอารมณ์ให้ต่อเนื่องนั้นสำคัญที่สุดสำหรับนักปฏิบัติทุกคน
 ถ้าเราไม่รักษาอารมณ์นั้นให้ต่อเนื่อง มันเหมือนว่าทวนน้ำมาระยะหนึ่ง
 แล้วพอ เลิกปั๊มเราก็กะปล่อยมันลอยตามน้ำไปเลย แทนที่จะพยายาม
 ตะเกียกตะกายว่าให้มันคงอยู่ในระดับนั้น ในเมื่อเราลอยตามน้ำไปไกล
 แล้ว พอถึงเวลาว่าวกกลับมาใหม่มันก็จะได้อย่างเก่งก็ได้กว่าเดิมหน่อย
 หรือน้อยกว่าเดิมซะด้วยซ้ำ มันก็กลายเป็นว่าได้แต่งงาน แต่ผลงานไม่ได้
 เพิ่มขึ้น ก็ขาดทุนไปเรื่อยเพราะว่ามันก็เหนื่อยฟรี พอทำไปหลาย ๆ ปี
 เข้าชักท้อ มันไม่ก้าวหน้าสักที ความจริงเราเองทำผิดวิธีจะ ขยันนะยัง
 ขยันอยู่ แต่พอขยันผิดวิธีคราวนี้หมดกำลังใจ

ถาม : เวลาทำได้แล้ว ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรนานมาก ขึ้นต้น ขึ้นกลาง
 ขึ้นปลาย?

ตอบ : เอาอย่างหลวงพ่อนั้นแหละ ถ้าได้โมโหมยทิธิง่ายเลย
 โคดขึ้นไปกราบพระบนนิพพาน ตั้งใจขออยู่กับท่านไม่ไปไหนแล้ว
 ละ ทำอย่างไรก็ได้ สวดมนต์ภาวนาอะไรก็ได้ รักษาอารมณ์ใจจดจ่อ
 อยู่ตรงนั้น รัก โลก โกรธหลง จะกินเราไม่ได้เป็นวิธีตัดกิเลสที่ง่าย
 ที่สุด ถ้าไม่ได้โมโหมยทิธิ ให้ตั้งใจภาวนา หลวงพ่อท่านสอนว่าให้จับ
 ภาพพระพร้อมกับลมหายใจเข้าออก ถ้าหากว่าพระเป็นสีเขียว
 สีเหลือง สีขาว ให้ตั้งใจจับสีนั้นด้วยภาวนาไปนึกถึงภาพพระไป ใช้คำ
 ภาวนาง่าย ๆ ว่าพุทโธ การภาวนานึกถึงลมหายใจเข้าออกเป็นอานาปา
 นุสสติ การใช้คำว่าพุทโธและเพ่งภาพพระเป็นพุทธานุสสติ การกำหนด
 ภาพพระหรือเห็นภาพพระอยู่เป็นกสิณ เราจะได้สามอย่างพร้อมกัน
 ในเมื่อเราทำไป ๆ จนให้อารมณ์ใจมันทรงตัวไปต่อไม่เป็นแล้ว

ก็คล้ายอารมณ์ใจถอยลงมาให้พิจารณาดูว่า โลกนี้ไม่เที่ยงทุกอย่าง ในโลกนี้เป็นทุกข์ ทุกอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไรเป็นเราเป็นของเรา ถึงเวลาทุกอย่างก็ตาย ก็พังหมด คนสัตว์ วัตถุธาตุสิ่งของ มีสภาพเดียวกันหมด ในเมื่ออารมณ์ใจมันทรงตัวดีแล้ว มันจะภาวนาของมันต่อโดยอัตโนมัติ พอมันภาวนาโดยอัตโนมัติ จนถึงจุดตันแล้วประคองมันไว้ให้มันค่อย ๆ ถอยออกมาอย่างระมัดระวัง แล้วมาคิดพิจารณาใหม่ จะพิจารณาในแบบไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ก็ได้ จะพิจารณาแบบอริยสัจสี่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ก็ได้ แต่ว่าอริยสัจสี่นี้จับแค่สองตัวหรือจะจับแค่ตัวเดียวก็ได้ จับแค่สองตัวก็คือสมุทัยเหตุของทุกข์ แล้วพอเราไม่สร้างเหตุนั้นทุกข์ก็ดับ หรือไม่ก็จับตัวทุกข์ตัวเดียวว่ามันทุกข์อย่างนี้แหละเราไม่เอามันอีก แล้วถ้าหากว่าไม่คล่องตัวจะถนัดทางวิปัสสนาญาณแก้วอย่าง ก็หันมาจับวิปัสสนาญาณแก้วอย่างแทน คือพิจารณาเห็นความเกิดและดับอย่างหนึ่ง พิจารณาแต่ความดับบ้าง พิจารณาเห็นเป็นของน่าเบื่อหน่าย พิจารณาเห็นมันเป็นโทษเป็นภัย พิจารณาเห็นมันเป็นของน่ากลัว เหล่านี้เป็นต้น ค่อย ๆ ดูไป เรื่อย ๆ การพิจารณามันจะได้เปรียบตรงว่า อารมณ์ใจมันจะทรงตัวแล้วมันจะกลายเป็นภาวนาเองโดยอัตโนมัติ แต่ว่าการภาวนา ถ้าหากว่าเราไม่ประคองมันให้ดี พอมันไปถึงจุดสุดของมันแล้วมันถอยกลับมา ถ้าเราไม่ประคับประคองให้มันคิดในด้านดีด้านถูก มันจะเริ่มฟุ้งซ่านไปกับ รัก โลภ โกรธ หลง ใหม่ โยมทำอย่างนี้ ภาวนาแล้วพิจารณาสลับไปเรื่อย ๆ ยิ่งพิจารณาได้ตลอดยิ่งดี

ถาม : ทีนี้เวลาภาวนาปกติจะใช้ว่า กายนี้ไม่ใช่ของเรา?

ตอบ : จะดีเลยจะคราวนี้มันไม่ใช่ภาวนาเฉย ๆ มันต้องเห็นอย่างนั้นจริง ๆ เห็นอย่างนั้นจริง ๆ แล้วจิตยอมรับจริง ๆ โยมลองถามตัวเองว่าร่างกายนี้ใช่ของโยมมั๊ย? แล้วให้ใจมันตอบออกมาจริง ๆ ว่าใช่หรือไม่ใช่ ไม่ใช่ว่าตอบ เพราะรู้ว่าต้องตอบว่าไม่ใช่ถึงจะถูก ถ้าอย่างนั้นใช่ไม่ได้ มันต้องเป็นคำตอบที่ออกจากใจจริง ๆ ว่าไม่ใช่ของเรา คราวนี้ไม่ใช่ของเราที่เราต้องแยกแยะมันออก ถ้าเราแยกมันไม่ออก เราไม่สามารถทำให้จิตใจมันยอมรับได้ ก็ดูว่าร่างกายนี้มันประกอบจากอะไร มันก็มีธาตุสี่ ดิน น้ำ ไฟ ลม คราวนี้ดินน้ำไฟลมนี้ก็ต้องแยกเป็นส่วน ๆ ส่วนที่แข็งเป็นแท่งเป็นก้อนเป็นชิ้นเป็นอันคือดิน ประกอบไปด้วยชน ผม เล็บ ฟัน หนัง กระดูกเส้นเอ็น พวกอวัยวะภายในอย่าง ตับไต ไส้ ปอด กระเพาะอาหาร กระเพาะปัสสาวะ เหล่านี้เป็นต้น เป็นธาตุดิน มันจับได้ต้องได้ มันแค่นมันแข็งเป็นชิ้นเป็นอันเป็นก้อน เราก็แยกเป็นกองไว้ส่วนหนึ่ง ธาตุน้ำคือส่วนที่เหลวไปไหลมาในร่างกายของเรา มีเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง น้ำตา น้ำลาย น้ำดี เหงื่อ ไขมัน ปัสสาวะ อย่างนี้เป็นต้น ไขมันนี่ก็คือไขมันในเลือดนะ แล้วก็ธาตุลมก็คือสิ่งที่เคลื่อนไหวไปมา พัดไปมาในร่างกายของเรา ได้แก่ ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ลมที่ค้างอยู่ในท้องในไส้ที่เขาเรียกว่าแก๊ส ลมที่พัดไปมาทั่วร่างกายไม่ว่าจะพัดขึ้นเบื้องสูง พัดลงเบื้องต่ำ พัดลงทั่วทั้งที่เขาเรียกว่าความดันโลหิต แยกไปไว้อีกส่วนหนึ่ง ส่วนที่เป็นความอบอุ่นของร่างกายเรียกว่าธาตุไฟ มีธาตุไฟที่เผาในร่างกายให้เสื่อมโทรมลง ธาตุไฟที่เผาผลาญย่อยอาหาร ธาตุไฟที่กระตุ้นร่างกายให้เจริญเติบโตขึ้น เหล่านี้เป็นธาตุไฟ พอโยมแยกออกเป็นสี่ส่วน ผม ชน เล็บ ฟัน หนัง

เนื้อ กระดูก ไล่ ปอด เหล่านั้นเป็นกองหนึ่ง เลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง น้ำตา น้ำดี เหงื่อ ไขมัน เหลว บัสสาวะ เหล่านี้แยกไว้กองหนึ่ง พวกลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ลมในท้องในไส้ ลมพัดไปมาในเบื้องสูง เบื้องต่ำทั่วร่างกายไว้กองหนึ่ง ความอบอุ่นในร่างกายก็คือไฟธาตุที่ย่อยอาหาร ที่กระตุ้นร่างกายให้เติบโต ให้เสื่อมโทรมแยกไว้กองหนึ่งหมดเกลี้ยงพอดีไม่มีอะไรเป็นเราเป็นของเรา พอเราจับเจ้าสี่กองนี้มาปั้นเข้าใหม่ละ เป็นหัวเป็นหูเป็นหน้าเป็นตาขึ้นมา เราก็ไปยึดว่าเป็นเราเป็นของเรา ความจริงมันเป็นเปลือกที่เราอาศัยอยู่ ร่างกายนี้เหมือนกับรถคันหนึ่ง ตัวเราที่เป็นจิตคือคนขับรถ ถึงเวลาที่มันพังไปตามกาลตามเวลาของมัน เราที่เป็นจิตก็ต้องไปหารถคันใหม่ตามบุญตามกรรมที่เราสร้างเอาไว้ เมื่อถึงวาระนั้นถึงตอนนั้นถึงจะเห็นว่าร่างกายนี้ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราจริงๆ พยายามแยกแยะอย่างนี้บ่อยๆ ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะละเอียดได้ จนกระทั่งจิตใจมันยอมรับจริงๆ ว่าร่างกายนี้ไม่ใช่ของเรา ร่างกายคนอื่นก็ไม่ใช่ของเขา ทั้งเขาและเรามีสภาพเดียวกันก็คือ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป พอจิตมันยอมรับแล้วต่อไปเราแค่คิดว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่ของเรา มันยอมรับก็ใช้ได้ ต่อไปก็ไม่ต้องคิดมาก ตอนแรก ๆ นี้ต้องคิดเหมือนยังกับเหวี่ยงแหจะเอาปลาทั้งทะเล แต่หลังจากที่คัดไปคิดมา ก็เลือกเอาปลาตัวที่ดีที่สุด มันก็เหลือนิดเดียว ตอนแรกของการปฏิบัติต้องกระจายออกกว้างมาก แต่พอรวบรวมเข้าแล้วมันจะเหลือแก่นแก่นนิดเดียวเท่านั้นใช่ไหม? ถ้าทำจนใจยอมรับอย่างนี้ต่อไปแล้วจะสบาย เพราะเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นธรรมดา พอโยมเกาะตัวธรรมดาติด หากินได้ตลอดชาตินี้

และกษัตริย์ต่อ ๆ ไปเลย คราวนี้แยกออกแล้วยังจะ

ถาม : ต้องกลับไปแยกที่บ้านก่อน

ตอบ : จะ ค่อยๆ ไปนั่งแยกมัน ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้

ถาม : เคยฟังอสุภะ ฟังไปฟังมา ก็เห็นคนเป็นโครงกระดูกหมดเลยจนถึงลืมนตา

ตอบ : จะ ฉันทเองตอนใช้สุภกรรมฐาน ฉันทกณัตถุฎฐิกัง ปฏิกูลัง คือการฟังกระดูกมากที่สุด พอสาวสวยๆ มาฉันทก็แบ่งครึ่งฉับ ครึ่งหนึ่งปกติ อีกครึ่งหนึ่งให้เป็นกระดูก ดูแล้วมันเพลินดี (หัวเราะ)

ถาม : ชอบโครงกระดูก เวลาฟังศพแรงๆ พอขึ้นมาก็เป็นโครงกระดูกหมดเลย

ตอบ : เราอาจฉันทอันนั้น ก็จับโครงกระดูกแทน เสร็จแล้วพิจารณาต่อไปเลยว่าสภาพร่างกายของเรามันเป็นอย่างนี้แหละ แก่นสารของมันมีนิดเดียวคือกระดูก แล้วกระดูกมันก็ค่อยๆ เก่าไปๆ ในที่สุดก็ค่อยๆ เปื่อยยุพังเป็นดินไปหมด พอไม่มีกระดูกในร่างกายมันก็อยู่ไม่ได้ มันเปื่อย มันสลาย มันจมดินไป กลับกลายเป็นธาตุสี่ ดิน น้ำ ไฟ ลม เหมือนๆ กันขึ้นชื่อว่าร่างกายที่หาสาระไม่ได้เช่นนี้เราไม่ต้องการมันอีกแล้ว ถ้าหากว่าเราตายตอนนี้ขอไปนิพพานทีเดียว คิดต่อไปเลยจะ ต้องใช้ตัวนี้ต่อยอดไว้เสมออย่างไร อย่างที่นิพพานถ้าทำอย่างนั้นจะก้าวหน้าเร็ว ใจมันจะเกาะและรักนิพพานอยู่เสมอ ๆ

ถาม : เคยปฏิบัติอยู่ ตอนนั้นยังไม่เจอหลวงพ่อก (ฟังไม่ชัด)

เจอตาไปๆ มาหลอกแฮ่กระโดดขึ้นข้างหน้า ท่านว่าเห็นอะไรนี้ไม่ใช่ชะ

ตอบ : ตอนนั้นน่าจะพิจารณาไปเลยนะ รูปคือสิ่งที่เห็นใช่ไหม?

เสียงก็คือนามไฉมัย? พิจารณาต่อไปเลยโยม (หัวเราะ) ลืมไฉมัย?

ถาม : ก็บอก ฉันไม่กลัวหรอก ผมฟูๆ ยี่ๆ ฉันกับผีก็เหมือนกันนะ

ตอบ : เราน่ากลัวกว่า ผีมันกลัวคนหน้าด้านกว่า...โยม ไอ้ผีมันกลัวคนหน้าด้านกับคนบ้า ถ้าเราหน้าด้านกว่าเราไม่กลัวมันก็เลิก หรือไม่เราบ้ากว่ามันก็เลิก มันไม่หลอกต่อ แต่จริงๆ แล้วน่าจะพิจารณาต่อไปเลยของเราตอนนี้มันน่ากลัวกว่าเขาเพราะเราเป็นผีดิบ ผีดิบนี้มันยังประเภทเจ็บไข้ได้ป่วยอยู่ประเภทหิวกระหายร้อนหนาวอยู่ไฉมัย? ผีอย่างเขานั้นสบายกว่าเราซะอีก แต่ว่าถึงจะเป็นแบบเขาหรือแบบเราก็ยังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ เพราะฉะนั้นขึ้นชื่อว่าการเกิดแล้วจะภพไหนภูมิไหนก็ตามมันไม่ได้เรื่องทั้งนั้นแหละไปนิพพานชะตีกว่าคิดต่อไปเลย

ถาม : ตอนนั้นยังไม่เจอหลวงพ่อดี

ตอบ : จะ อีตอนเจอแล้วมันยังไม่ยอมหลอกไฉมัย? (หัวเราะ)

ถาม : หลวงพ่อสอนให้คิดว่า สัตว์โลกทั้งหลายเกิดเท่าไร่ร่ายตายหมดเท่านั้น (ฟังไม่ชัด)

ตอบ : อันนั้นหลวงพ่อดีเป็นคติประจำใจของท่านเลยจะ หลวงพ่อดีจะติดป้ายเอาไว้ใกล้ที่นอนของท่านเลยว่า สัตว์โลกทั้งหลายเกิดเท่าไร่ร่ายตายหมดเท่านั้น คือพระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้เป็นพุทธภาษิตเลย เพราะฉะนั้นถ้าคิด ตามพระพุทธเจ้าคิดตามหลวงพ่อนี้ยืนยันได้เลยว่าไม่ผิดแน่นอน

ถาม : เจ้ากรรมนายเวร เราใส่บาตรกรวดน้ำให้ ทุกวันๆ ก็ยังไม่พออีกหรือคะ?

ตอบ : เราทำเขาไว้เยอะจะ ถึงเวลาให้เขายังไม่พอ ถ้าให้เขาพอ

เมื่อไหร่เขาก็เลิก

ถาม : (ดูภาพถ่ายที่ อ.เล็ก ไปพม่า - ภาพหลวงพ่อดำตามะยะพม่า)

ตอบ : นั้นแหละโยม พระแบบหลวงพ่อดี พม่าเขาก็มี เสียงคนไว้เป็นแสนๆ เลย ทุกวันคนเป็นหมื่นๆ จะไปกราบท่าน แล้วก็กรวดเม็ลเป็นสิบๆ สายนี้ ตั้งต้นที่วัด สุดทางที่วัด พระขนาดนั้นยังมีอยู่เสียตายหลวงพ่อดีไปกราบท่านที่ไร่นึกถึงหลวงพ่อดีทุกที คนไปหาท่านเป็นหมื่นเป็นแสน ต้องหุงข้าวเลี้ยงกันประมาณสองร้อยสี่สิบปีบต่อวันนะ น่าจะประมาณซักสามสี่สิบกระสอบได้มั้ง?

ถาม : ปีบหนึ่งก็สิบห้ากิโล

ตอบ : ปีบหนึ่ง ถึงหนึ่งเลย ก็สองร้อยสี่สิบถึงจะซักเท่าไร่? ประมาณสามสิบกว่ากระสอบ วันๆ หนึ่งประมาณนั้นแหละ บางทีลูกศิษย์วิ่งมา หลวงพ่อดีข้าวสารหมด ท่านบอกไปดูห่อหมีอยู่ ไปถึงก็มีอยู่ ก็พอหุงให้เขากินไปเรื่อย ท่านแค่พูดเฉยๆ มันมีนะ

ถาม : (ดูภาพถ่ายที่ อ.เล็ก ไปพม่า - ภาพงานประจำปีของกะเหรี่ยง)

ตอบ : อันนั้นงานประจำปีของกะเหรี่ยงเขา ขึ้นปีใหม่เอาตมาเป็นแขกวีไอพี โดยแม่ทัพเขานิมนต์ไว้ ไปยึดอยู่ที่นั่น พวกนี้เป็นกะเหรี่ยงพุทธ มันมีกะเหรี่ยงพุทธกับกะเหรี่ยงคริสต์ กะเหรี่ยงนี้จริงๆ แล้วเขาเกลียดพม่าจะตายซัก บรรดาพวกกะเหรี่ยง มอญ ไทยใหญ่ คะฉิ่น ไม่มีใครชอบพม่าเลย พม่ามันขี่โกงเขาว่าคือว่าตามสนธิสัญญาเวียงปางหลวง เขาร่วมมือกันขับไล่อังกฤษออกจากพม่า แล้วก็ตกลงกันว่าจะอยู่ร่วมกันเพื่อให้ประเทศชาติเข้มแข็งสืบไป หลังจากสืบไปแล้วจะต่างคนต่าง

แยกประเทศกัน แต่ปรากฏว่าพอครบสิบปีเขาเรียกประชุมเพื่อตกลงเรื่องนี้ มีโบเมียะผู้นำกะเหรี่ยงคนเดียวรู้ว่างานอย่างนี้คงไม่ใช่งานดีแน่เลยให้ลูกน้องไปตัวเองไม่ไป ปรากฏว่าจริงๆ นายพลอนุ ส่งทหารมายิ่งก็เกลี้ยขยเลย หัวหน้าของไทยใหญ่ที่เป็นบรรดาเจ้าฟ้าของรัฐฉานตายในงานนั้นสิบสามศพ มันกะจะประเภทตัดรากลอนโค่นไม่ให้เหลือ

ถาม :

ตอบ : วาระบุญตามเวลาของเรา แต่ว่าวันพระของท่านตรงกับวันโกน เพราะข้างบนนั้นไม่มีวัน จะเรียกว่าอะไรดี คือไม่มีกลางคืน ในเมื่อไม่มีกลางคืนสว่างอยู่ตลอดมันก็ต้องใช้ความเป็นทิพย์รับรู้เอาว่าสภาพที่แท้จริงเป็นยังไง ผ่านพ้นไปเท่าไร คราวนี้ไอ้เรื่องของกาหนดมันเป็นสมมติทางโลกก็...เอาดีเพราะว่าอย่างน้อยๆ วันพระเป็นวันที่เขาทำบุญกัน เพราะฉะนั้นท่าน ท่านก็เอาบ้าง

ถาม : ผมเลยนึกถึงตัวเองใจครับ คงยุ่งนำคุณะครับ ไปไหนมาไหนอยู่ตลอด ไม่ต้องทำอะไรเลยวันๆ

ตอบ : ต้องอย่าลืมว่าพระท่านถึงได้เทศน์สั้นนิดเดียวใจ เทศน์ยาวไม่ได้หรรอกเดี่ยวเลยเวลาไป

ถาม : พูดคำเดียว ประโยคเดียว อ้อ! ตอนนี่เขาจะบวชภิกษุณีกันแล้วครับ

ตอบ : ก็ให้เขาบวชไปซิ ปัญหาภิกษุณีจริงๆ นะ ถึงบวชก็ไม่มีภิกษุณี

ถาม : นั่นใจครับ ผมเลยจะถามว่า เขาบวชแล้วไม่ใช่เน เวลาเขาทำผิดแล้ว เขาจะรับโทษเหมือนคนธรรมดาหรือรับโทษเท่าภิกษุณี

ละครับ?

ตอบ : เท่าคนธรรมดา แต่ว่าจะมีโทษมากกว่าตรงที่อยู่ลักษณะที่ว่า ประเภทปฏิบัติตัวเหมือนพระ กินอย่างพระ รับประทานอาหารของพระ สิ่งทั้งหลายเหล่านั้นคนเขาตั้งใจถวายเป็นของสงฆ์ แล้วตัวเองไม่ใช่สงฆ์ ก็สาหัสสะคราวนี้ คือภิกษุณีนี้หมดลงในยุคหลังแล้วเพราะว่าระเบียบการบวชลำบากมากนะ

ถาม : เมื่อวานผมฟังพระรูปหนึ่งทางไอทีวี ฟังดูเหตุผลเขาก็ใช้ได้ เขาบอกว่าในเมื่อบวชมาเพื่อหาความสงบ ใครอยากบวชก็บวชก็บวชไป

ตอบ : นั่นนะมันใช่ การอยากบวชก็บวชไป ทำไมต้องเสียงทานรอกให้ตัวเองด้วยวิธีรุนแรงขนาดนั้นล่ะ เพราะว่าของสงฆ์ทุกอย่างนี่โทษอเวจีทั้งหมดนะ เพียงแต่ว่ามันจะอเวจียาวหรืออเวจีสั้นเท่านั้นเอง เป็นเราจะเสียงมัยล่ะ?

ถาม : ก็อยากจะเสียงดู แต่ไม่มีโอกาส (หัวเราะ)

ตอบ : โอกาสมันเจ็กร้อยเปอร์เซ็นต์

ถาม : เอ๊ะ...หลวงพี่ครับ ไอ้ที่มีคนเคยถามผมว่า ทำไมหลวงพี่มานอนที่นี่ได้ ไม่ผิดหรือครับ?

ตอบ : ไม่ได้นอนกับผู้หญิงนี่หว่า ตูนอนคนเดียว

ถาม : แต่มันไม่ใช่วัดไม่ใช่อะไร ?

ตอบ : พระเขาไม่ได้บังคับว่าให้ต้องอยู่วัด เขาใช้คำว่าให้อยู่ในที่สงัดนะ ไอ้ที่สงัดนี่มันจำเป็นสำหรับการปฏิบัติขั้นแรกพอเลยจากนั้นไปถ้ากำลังใจมันทรงตัวอยู่ที่ไหนก็ได้ทั้งนั้น

ถาม : ไม่มีบทบัญญัติเลยว่าจะต้องเป็นวัดเท่านั้น?

ตอบ : ท่านบอกว่าอยู่ที่ไหนก็ได้ จะอยู่ในป่าช้า อยู่ในป่าช้า อยู่ในบ้านร้าง อยู่ในเรือนโรง อยู่ในกองเกวียน ไ้กองเกวียนนี้มันยุ่งกว่านี้อีกเยอะ เพราะสมัยก่อนเขาเดินทางกันบางที่มันตั้งครั้งก่อนปี ไปตามคาราวานเกวียนเขา ให้จำพรรษาในกองเกวียนก็ได้ คราวนี้ก็มีกรว่ากำหนดเขตติจีวรวิปวาส คือเขตที่ภิกษุจะอยู่ได้โดยปราศจากไตรจีวรได้ ให้อยู่ในกองเกวียนนี้รู้สึกการกำหนดเขต จะอยู่ประเภทที่เรียกว่า ผ่อนผันมากเกินไปคือให้สุทธระยะของกองเกวียน แล้วคิดว่าถ้าเกวียนชักร้อยเล่มละ แต่ว่าอันนี้ถือเป็นพุทธบัญญัติเลยว่กันไม่ได้ คือท่านผ่อนผันให้จริงๆ ว่าคนที่มีความจำเป็นต้องไปกับกองเกวียนขนาดนั้น ต้องได้รับความลำบากเรื่องอื่นพอแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องไตรจีวรนี้ก็เลยผ่อนผันให้ว่าให้เขตอยู่ปราศจากไตรจีวรก็ต้องขนาดนั้นไม่อย่างนั้นถ้าเขาเกิดจอดเกวียนลงตัวเองอยู่ทำอย่างนี้แล้วจะเดินไปฉันท้างหน้าต้องแบกของทุกอย่างไปฉันท้างหน้าเหมือนกันใช่ไหม? ก็เลยอนุญาตให้

ถาม : บางที่มันเหมือนกับ ผมว่าการบวชพระนี้มันเหมือนเสี่ยงเป็นเสี่ยงตายเหมือนกันนะ

ตอบ : จริงๆ ไ้โห! รายละเอียดลำบากมากเลย สมัยก่อนจึงได้มีการอยู่ติดถิยปริวาสไว้ คือการอยู่แบบคนนอกก่อนสามเดือน เพื่อศึกษาระเบียบวินัยของพระ ถ้าสามเดือนศึกษาแล้วยังไม่มั่นใจว่าปฏิบัติได้ให้ศึกษาต่ออีกสามเดือน หกเดือนผ่านไปถ้าไม่มั่นใจว่าปฏิบัติได้ ให้ศึกษาต่ออีกสามเดือน รวมสามครั้งเก้าเดือนถ้าปฏิบัติไม่ได้ คุณไม่ต้องบวช

ถาม : เตี่ยวันนี้ไม่เห็นอะไรเลยครับ สวดไม่ได้ พรุ่งนี้ยังสวดได้

ตอบ : ไ้มันส่วนใหญ่ แต่ว่าส่วนน้อยที่ท่านเข้มจริงๆ อย่างสาย

หลวงปู่มันอย่างนี้ คุณต้องเป็นตาผ้าขาว ถือศีลสองร้อยสี่สิบเจ็ดก่อนสองปี แล้วค่อยบวช

ถาม : อย่างหลวงตาบัว ไ้มั้ยครับ?

ตอบ : อือ สายโน้นเขาเอาอย่างนั้น

ถาม : พอพูดถึงเลยนึกถึงเรื่องนี้เลย ที่เลี้ยงเสือ

ตอบ : นั่นวัดป่าหลวงตาบัว

ถาม : ไ้ครับ อย่างนี้ไม่ถือว่าผิดไหมครับ?

ตอบ : ผิดตรงไหนล่ะ

ถาม : ก็คือให้เมตตาเลี้ยง?

ตอบ : ตามปกติ พระมีหน้าที่ต้องสงเคราะห์อยู่แล้วสรรพสัตว์ทั่วหน้า

ถาม : นักชาวมันเกิดไปเอาชาวมามา

ตอบ : ยังไงล่ะ มันเห็นก็คงทิ้งละไหม้? ไ้เสือตัวโตเท่าบ้านเท่าตีกมาอยู่กันเป็นฝูงเลย แล้วก็คลุกคลีอยู่กับพระด้วยกัน แล้วพอเรื่องมันไปถึงปู่ มันก็จะมีคนอยากดึงออกมาแสดงความเห็น เรื่องมันยุ่งอืดรจนั้นแหละ คือถ้าไม่มีคนอยากดึงออกมาแสดงความเห็น เรื่องมันก็จบแค่นั้นแหละ

ถาม : แล้วอย่างล่าสุดนี้ มีพระอยู่วัดหนึ่งเลี้ยงเสือ อีกวัดหนึ่งเลี้ยงหมาฝรั่ง

ตอบ : ก็แล้วแต่ท่าน ที่สะสมเบเนชก็ยังมีเลยไหม้? เห็นว่าท่านสะสมเบเนชเก่าไว้ตั้งสามสิบกว่าคันเลย

ถาม : อย่างนี้ก็ถือว่าเอาเงินสงฆ์มาใช้ผิดด้วยใช่ไหม?

ตอบ : ก็ถ้าใช้ผิดโทษเป็นของเขาเอง ดูว่าโยมเขาเจตนาให้มาเพื่ออะไร ถ้าเขาเจตนาให้มาเพื่อซื้อหมากก็ซื้อไปเถอะแบบเดียวกับวัดท่าซุงมันมีบัญชีหนึ่งเป็นบัญชีเงินหมาโดยเฉพาะ ดูแล้วนำอิจฉา นั้นโยมเขาถวาย เขาระบุโดยเฉพาะเลยว่าเป็นค่าอาหารหมาพระไม่มีสิทธิไปแย่งมันกินด้วย อันนั้นเขาระบุไว้ชัดเลยว่าไว้เลี้ยงหมากก็เฉพาะตักหลวงพ่อดีกเดียวกับสองร้อยกว่าตัวเข้าไปแล้ว ลูกของพ่อนิลแม่หาดนั้นแหละ

ถาม : คู่เดียวเองหรือครับ?

ตอบ : คู่เดียวเอง สองร้อยกว่าตัว

ถาม : ยังอยู่หรือเปล่าครับ?

ตอบ : ไม่แน่ใจเหมือนกันว่ายังอยู่หรือเปล่า แต่ว่าตอนที่ออกจากวัดมาคู่นี้ยังอยู่คู่เดียวแตกหน่อออกมาภายในไม่กี่ปีเอง คือพอไ้ครอกหนึ่งผ่านไป มันก็เริ่มกระจายครอกได้แล้ว เยอะขึ้น เยอะขึ้น

ถาม : เมื่อซักสามอาทิตย์พอดีเลย ผมนอนดูทีวีอยู่ แล้วมีโฆษณา มีนักร้องใหม่ไปเอาเพลงเก่ามาร้อง ผมนอนฟังเสร็จก็เฮ้ย! คนนี้มันร้องเพลงเพราะวะ แล้วผมก็เปิดแอร์นอน ลูกก็เล่นข้างๆ พอดิตอบอย่างนี้แล้วพอมันเย็นบีบ ข้างในมันวิ่งเลย แล้วมันเหมือนทรงอารมณ์ฉันทันทีเลย แล้วผมก็ยังลืมตาดูทีวีอยู่ ผมก็สงสัยว่า เฮ้! ออยู่ๆ มันมาเข้าอารมณ์นี้ได้ยังไงในเมื่อเราก็ไม่ได้ตั้งใจ แล้วก็เราไม่ได้คิดอะไรเลย?

ตอบ : ไ้ตัวไม่ได้ตั้งใจ บางทีอารมณ์ใจมันชิน มันล่องรองของมันได้เหมือนกัน แต่ว่าอย่างนั้นมันมีปัจจัยจากภายนอกเกื้อหนุนอยู่หน่อยหนึ่งคือว่ามันเป็นสิ่งที่ตาเห็นสิ่งที่หูได้ยินแล้วมันพอใจ พอมัน

พอใจในอารมณ์นั้นมันก็ตั้งใจเข้าหาอารมณ์นั้น แต่บังเอิญว่าไอ้อารมณ์นั้นมันเท่ากับการปฏิบัติของเราพอดี เลยลงล็อกเป๊ะเลย

ถาม : เมื่อวานผมก็ได้ยินโฆษณาเหมือนเดิมนะแล้วอาการก็ใกล้ๆ เดิม แต่ไม่เป็น

ตอบ : ต่อไปได้ยินอีกทีก็ไม่ได้แล้ว เพราะว่าความเคยชินมันเกิดซะแล้ว

ถาม : ผมก็ยังสงสัยตัวเองว่า เฮ้! ทำไมมันแว็บเร็วมากเลยแต่ก็เป็นได้ไม่นาน แล้วซักพักหนึ่งมันก็หาย

ตอบ : เราไม่ได้รับรักษาอารมณ์ต่อเนื่อง ถึงเวลาเราคลายสติจากตรงจุดนั้น ไม่ให้ความสนใจ มันไปสนใจเรื่องอื่นมันก็คลายตัวไปหมด สติหลุดจากจุดนั้นเมื่อไหร่ผลงานมันก็หายไปด้วย

ถาม : แล้วอย่างนี้เวลาผมนั่งสมาธินะครับ ผมก็จะรู้สึกว่ พอได้ถึงจุดหนึ่งเราก็คิดตามถึงมันอีกจุดหนึ่งก็เหมือนกับรบกัอยู่อย่างนี้เหมือนมันตามกันทันตลอด แล้วบางทีมันเหมือนกับหลอกตัวเองว่า เฮ้!เราเก่งแล้วเราตามทันตรงนี้แล้ว แล้วอีกทีก็เฮ้! คิดผิดอีกแล้ว คิดว่าเก่งมันถึงได้มาตามทันอย่างนี้ แล้วมันก็วิ่งไปวิ่งมาอย่างนี้ มันจะก้าวหน้ามั๊ยครับ?

ตอบ : ตรงจุดนั้นจะเป็นจุดที่สนุกที่สุดของการปฏิบัติ เพราะว่ามันจะต้องลุ้นว่าแต้มต่อไป มันหรือเราจะได้ ถ้าเราปักใจมันอยู่ตรงอารมณ์นั้น ในระหว่างที่สติกับปัญญากำลังต่อต้านอำนาจของกิเลสนะมันสนุกยิ่งกว่าคุณั่งดูละครอีกเพราะฉะนั้น จะสังเกตว่าพระปฏิบัติพอถึงตรงจุดนั้น ส่วนใหญ่ไม่ยากพูดกับใครหรือหลีกไปอยู่ตัวคนเดียว ท่านกลัว

ว่าพอเปลี่ยนความสนใจไปทางอื่นแล้วก็เลสมันจะชนะ ท่านก็เลยจะต้องทำต่อเนื่องไปเรื่อย ก็เหมือนกับหลวงตาบ๊วท่านบอกนะ มัวแต่สนใจอยู่ข้างใน ข้างนอกก็เลยเดินชนต้นไม้โครมเข้าให้ แต่ก็เอาความสนใจไปข้างนอกก็ไม่ได้ เพราะว่าข้างในมันกำลังฟัดติดพัน มัวกันอยู่ก็ต้องสนใจข้างในต่อไป แล้วก็ชนเข้าให้อีกโครมหนึ่ง (หัวเราะ)

ถาม : แล้วผมก็คิดต่อด้วยว่า การที่ผมเล่าให้ฟัง ก็เหมือนกับมันเหมือนอวดตัวหน่อยๆ ด้วยเหมือน เอ้ย! อะไอย่างนี้ อยากรที่จะไปเล่ามันเป็นกิเลสอีกแล้ว แล้วมันก็ คือ...?

ตอบ : คือเสียท่ามันแล้ว

ถาม : อ้อ...(หัวเราะ)

ตอบ : คือสิ่งที่เขาจะพยายามชักเราไป พอเขาชักเราไป เราคลายความสนใจ คือเราแบ่งกำลังไปส่วนอื่น ไอ้กำลังที่จะสู้กับมันก็ไม่ทัน ฝีมือมันเยอะ ลูกเล่นมันเยอะ

ถาม : แต่นี่เป็นครั้งแรกนะครับที่ผมรู้สึกว่ามัน...มันส์

ตอบ : พอทำถึงตรงนี้จะรู้สึกสนุกมาก แรกๆ นี้จะแพ้มันตลอด หลังจากนั้นเริ่มมีชนะบ้าง ไอ้ตอนที่แพ้ชนะก้ำกึ่งกันเป็นตอนที่มันส์ที่สุด

ถาม : เอ๊ะ! แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรครับว่าเมื่อไหร่แพ้ เมื่อไหร่เราจะชนะ?

ตอบ : ตอนที่มันสามารถดึงเราเบนความสนใจจากอันนั้นไปสนใจโลกภายนอก ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เบี่ยงออกไปเมื่อไหร่ก็แสดงว่าเสร็จมันแล้ว หรือไม่ก็สังเกตได้ว่านิวรรณ์หำมันกินใจเราได้แล้ว รัก โกรธ หลง มันกินใจเราได้แล้ว แต่ว่าขณะใดที่เราสามารถทำให้นิวรรณ์หำ

มันสงบอยู่ไม่สามารถกำเรบขึ้นมาได้ มีสติรู้ยู่ว่าสิ่งต่างๆเข้ามาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย เราต้องสกัดมันไว้ไม่ให้มันเข้าใจได้ ถ้าอย่างนี้เราชนะแต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่ชนะ เราแค่เสมอ แต่ถ้าเสมอเราแพ้

ถาม : แล้วมีอีกที มันเหมือนกับรู้สึกตัวกลางดึกนะครับ แต่พอรู้สึกตัวขึ้นมาแล้วมันก็ ก็เหมือนกำลังทรง เต็มที่เลย แล้วรู้สึกเลยว่าจะออกไม่ออก จะออกไม่ออก พอรู้สึกอย่างนี้บีบก็มาตื่นเต้นเลย เอ้ย!มันจะออกแล้วเว้ย (หัวเราะ)

ตอบ : พอเอาอารมณ์ไปใส่ร่วมกับมันเข้า พวกนี้เป็นตัวฟุ้งซ่านนะ ตัววิจิจิกฉ้ามันมาตัดเข้า กำลังฉนวนมันก็ลดลงก็เข้าไม่ถึงฉนวน พอกำลังมันเข้าไม่ถึงจุด มันก็ไม่พอที่จะหลุดออกไปข้างนอก

ถาม : แล้วอย่างนี้ทำยังไงให้มันรู้ตัวได้ครับหรือต้องรบกับมันไปบ่อยๆ ?

ตอบ : นั่นแหละ คือถ้าหากว่าเราไม่คอยภาวนา สติตามรู้มันอยู่ตลอด ก็ต้องรบกับมันไปเรื่อย จนกว่าจะประเภทเข็ดกันไปข้างหนึ่งนะ พอมันเริ่มเข็ดแล้ว คราวนี้มันก็เริ่มจ้องแล้ว คราวที่แล้วพลาดยังงี้ หัดไประวัง แล้วหลังจากนั้นมันก็จะชนะตรงจุดนั้น จุดนี้ พอทำได้ทีแล้ว มันก็จะได้ตลอด ขยับเมื่อไหร่มันจะรู้ว่ามันพอดีตรงไหน

ถาม : มันจะจำได้เองหรือครับ?

ตอบ : มันจะจำได้เอง แต่ว่าก่อนที่จะถึงไอ้ตรงจุดนั้นนี่แหละ ปล้ำกันนานเลย

ถาม : อย่างนี้แหละครับ ผมจำได้ว่าตอนทรงอารมณ์ตอนนั้นนะผมรู้สึกยังไง แต่ทำไมตอนผมนั่งคุยตอนขณะนี้ผมกลับไปทรงอารมณ์

กระโถนล้างธรรมมาสน์

อย่างนั้นไม่ได้ทั้งที่ผมว่าผมจำได้ว่าตอนทรงอารมณ์อย่างนั้นเป็นยังไง?

ตอบ : กำลังมันไม่เท่ากัน มันสูงกว่านี้นิด ต่ำกว่านี้หน่อย เราต้องช่างสังเกตอารมณ์ใจตัวเอง

ถาม : อย่างนี้เหมือนกับเราต้องเตือนสติตัวเองอยู่ตลอดเวลา

ตอบ : ต้องรู้อยู่ตลอดเวลา รู้เฉพาะหน้าตลอดเวลา

ถาม : แล้วอย่างหลวงพ่อกำลังสอนว่า ฌานหนึ่ง ฌานสอง ฌานสาม ฌานสี่ มันต้องรู้ตลอดว่าใครทำถึงไหนต้อง รู้จุดนั้น?

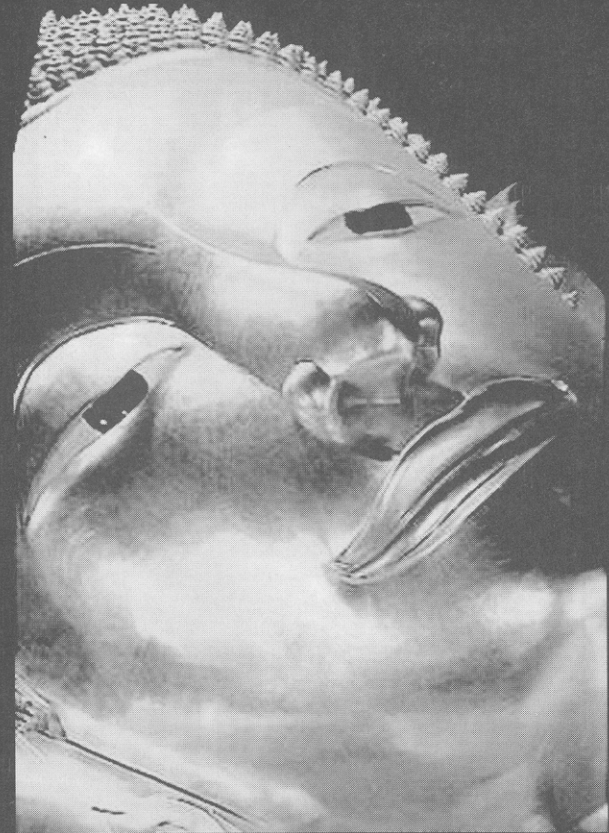
ตอบ : มันศึกษาอาการจากตำรา แต่ว่าตำรามันพูดเป็นของหยาบ พอเราทำถึงปั๊บเราจะรู้ว่าตำราหมายถึงอะไร อย่าง เช่นสุข หมายถึงสุข เยือกเย็นใจอย่างบอกไม่ถูก เราก็รู้แค่นี้แหละ พอทำถึงปั๊บมันจะ อ้อเลย

ถาม : ใ้หนี่คือฌานอะไรครับ?

ตอบ : มันยังจะไม่ทันจะฌานซะด้วยซ้ำ ฌานมันต้องเลยสุขไปนิดหนึ่ง มันต้องเป็นเอกัคคตารมณ์

ถาม : เพราะผมรู้สึกแล้วว่า อย่างผมเข้ามานั่งกฏินี้ ผมก็รู้สึกอย่างนี้แล้ว ไม่ต้องทำอะไรเลย

ตอบ : มันมาอาศัยรับประทานของคนอื่นเขา

บุคคลควรประพฤติธรรมให้บริสุทธิ์
ผู้ประพฤติธรรมเป็นปกติ
ย่อมอยู่เป็นสุขทั้งโลกนี้ และโลกหน้า

(พระพุทธองค์ ทรงเสด็จไปเสวยภัตตาหารในพระราชนิเวศน์ กรุงกบิลพัสดุ์ และทรงครีเสพระกาลา ยังผลให้พระพุทธบิดา บรรลุ สกิทากามีผล และพระนางมหาปชาบดีโคตมี บรรลุโศคาปัตติผล)